

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deves

TRĂIASCĂ SCUMPA NOASTRĂ PATRIE REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XXIII — nr. 6486

8 pagini 30 bani

Duminică
22
august
1965

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

„Intreaga putere în Republica
Socialistă România aparține
poporului, liber și stăpîn
pe soarta sa“
(din Constituția Republicii Socialiste România)

REDACȚIA : Piața Școlii. Telefon 176010. Administrația : 176010, Interior 1400

Într-o atmosferă sărbătorească, de puternic entuziasm Marea Adunare Națională a votat Constituția Republicii Socialiste România

În dimineața zilei de 21 august 1965 Marea Adunare Națională a votat într-o atmosferă sărbătorească, de puternic entuziasm, Constituția Republicii Socialiste România. Prin acest act de profundă semnificație politică, patria noastră a primit denumirea — Republica Socialistă România. Acest eveniment va rămîne înscris cu litere de aur în istoria poporului nostru.

La ora 9,45, cînd s-a anunțat rezultatul votului — adoptarea în unanimitate prin vot secret a noii Constituții — în aplauzele și uralele furtunoase ale asistenței, pe panglica tricoloră a stemei țării, așezată pe fundalul sălii, a apărut noua denumire a patriei noastre.

Votarea a fost precedată de discutarea pe articole a proiectului de Constituție.

În continuare s-a anunțat că Biroul Marii Adunări Naționale a primit din partea tovarășilor Chivu Stoica și Ion Gheorghe Maurer scrisori privind depunerea mandatelor Consiliului de Stat și respectiv Consiliului de Miniștri în vederea alegerii acestor organe în conformitate cu prevederile noii Constituții.

Marea Adunare Națională a hotărît apoi ca ordinea de zi a actualei sesiuni să fie completată cu următoarele puncte:

— Alegerea a doi vicepreședinți ai Marii Adunări Naționale;

— Alegerea Comisiei constituționale a Marii Adunări Naționale;

— Alegerea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România;

— Alegerea Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

La propunerea deputatului Clement Rusu, Marea Adunare Națională a ales, prin vot secret, ca vicepreședinți ai săi pe deputații Kovacs Gyorgy și Mia Groza.

La propunerea Biroului Marii Adunări Naționale a fost aleasă Comisia constituțională compusă din 21 deputați și 8 specialiști care nu sînt deputați.

În continuarea lucrărilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român și al unui mare număr de deputați, a propus componența Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

Propunerea ca tovarășul Chivu Stoica să fie ales președinte al Consiliului de Stat a fost primită cu vii și puternice aplauze.

Marea Adunare Națională a ales în unanimitate prin vot secret Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România. Anunțarea rezultatului votului a fost salutăată cu vii aplauze.

Apoi, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român și al unui mare număr de deputați, a propus președintele al Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România pe tovarășul Ion Gheorghe Maurer. Propunerea, primită cu vii și puternice aplauze, a fost votată în unanimitate.

Tovarășul Ion Gheorghe Maurer a propus apoi Marii Adunări Naționale componența Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România.

Prin vot secret, Marea Adunare Națională a ales în unanimitate Consiliul de Miniștri. Rezultatul votului a fost salutat prin vii aplauze.

La propunerea Biroului Marii Adunări Naționale, deputații au aprobat prelungirea mandatului Tribunalului Suprem și a mandatului Procurorului General pe toată durata legislaturii Marii Adunări Naționale.

S-a anunțat apoi că a avut loc o ședință a Consiliului de

(Continuare în pag. a 3-a)

CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Președintele Consiliului de Stat : CHIVU STOICA
Vicepreședinte : Constanța Crăciun

Vicepreședinte : Mihai Gere
Vicepreședinte : Ilie Murgulescu

MEMBRI AI CONSILIULUI DE STAT :

Petre Borilă
Anton Breitenhofer
Ion Cosma
Constantin Dalcoviciu
Vasile Daju

Constantin Drăgan
Grigore Geamănu
Suzana Gădea
Athanasie Joja
Ion Popescu-Puțuri

Cristofor Simionescu
Gheorghe Stoica
Ludovic Takacs
Iacob Teclu
Vasile Vilcu

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Președintele Consiliului de Miniștri : ION GHEORGHE MAURER
Prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Gheorghe Apostol
Prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Alexandru Birlădeanu
Prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Emil Bodnaraș
Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Iosif Banc
Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Petre Blajovici
Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Ianoș Fazekas
Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Gheorghe Gaston Marin
Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Gogu Rădulescu
Vicepreședinte al Consiliului de Miniștri : Ilie Verdeț
Ministrul Forțelor Armate : Leontin Sălăjan
Ministrul Afacerilor Interne : Cornel Onescu
Ministrul Afacerilor Externe : Corneliu Mănescu
Președintele Comitetului de Stat al Planificării : Roman Moldovan
Ministrul Finanțelor : Aurel Vijoli
Ministrul Industriei Metalurgice : Ion Marinescu
Ministrul Industriei Construcțiilor de Mașini : Mihai Marinescu

Ministrul Industriei Chimice : Mihail Florescu
Ministrul Petrolului : Alexandru Boabă
Ministrul Transporturilor și Telecomunicațiilor : Dumitru Sînuțescu
Ministrul Industriei Ușoare : Alexandru Sencovici
Ministrul Minelor : Bujor Almășan
Ministrul Energiei Electrice : Emil Drăgănescu
Ministrul Industriei Construcțiilor : Dumitru Mosora
Ministrul Economiei Forestiere : Mihai Suder
Ministrul Industriei Alimentare : Bucur Șchiopu
Președintele Consiliului Superior al Agriculturii : Nicolae Gîslean
Ministrul Sănătății și Prevederilor Sociale : Voinea Marinescu
Ministrul Comerțului Interior : Mihai Levente
Ministrul Comerțului Exterior : Gheorghe Cioară
Ministrul Învățămîntului : Ștefan Bălan
Președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă : Pompiliu Macovei
Ministrul Justiției : Adrian Dimitriu

COMISIA CONSTITUȚIONALĂ A MARI ADUNĂRI NAȚIONALE

Din comisie fac parte deputații : Ștefan Bobos, Demostene Botez, Avram Bunaciu, Maria Copil, Ion Cotoș, Tudor Drăganu, Constantin Dumitrache, Eduard Eisenburger,

Petru Enache, Mihail Ghelmegeanu, Ion Gluvcov, Traian Ionașcu, Petru Mocanu, Andrei Păcuraru, Ștefan Peterfi, Constantin Sandu, Barbu So-

lomon, Ion Stănescu, Constantin Stănescu, Andras Sütő, Alexandru Voltinoviici;
Din comisie fac parte, de asemenea, următorii specia-

liști care nu sînt deputați : Salvador Brădeanu, Ion Ceterchi, Ion Comănescu, Gheorghe Ellan, Sanda Ghimpu, Mircea Lepădătescu, Ilie Stoenescu, Ion Vintu.

SPECTACOL FESTIV

Simbătă seara, în sala Palatului Republicii a avut loc spectacolul festiv în cinstea celei de-a XXI-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

Au asistat tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Birlădeanu, Emil Bodnaraș, Petre Borilă, Constantin Drăgan, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Gogu Rădulescu, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, membrii supleanți ai Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., secretarii C.C. al P.C.R., membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai unor instituții centrale și organizații obștești, vechi militanți ai mișcării muncitorești, oameni de știință, artă și cultură, generali, ziaristi români și corespondenți ai presei străine.

La spectacol a asistat, de asemenea, tovarășul Luigi Longo, secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist Italian, împreună cu soția, în drum spre patrie, a sosit în țara noastră, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, pentru o vizită de două zile. Oaspeții au vizitat Capitala, noile sale cartiere, au luat parte la spectacolul festiv în cinstea celei

dului Comunist Italian, împreună cu soția, care se află în vizită în țara noastră.

Au fost de față șefi ai misiunilor diplomatice acreditate în Republica Socialistă România.

Programul a cuprins cîntece închinete Republicii Socialiste România, noii Constituții, poporului constructor al socialismului, Partidului Comunist Român, lucrări simfonice și vocal-simfonice, versuri, fragmente din opere, cîntece și dansuri populare. Și-au dat concursul Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu”, ansamblul „Circilia” și ansamblul Armatei, soliști de frunte ai Teatrului de Operă și Balet, cîntăreți de muzică populară.

Spectacolul s-a bucurat de o frumoasă primire din partea asistenței fiind călduros aplaudat.

Din partea Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, artiștilor le-a fost oferit un coș cu flori. (Agerpres).

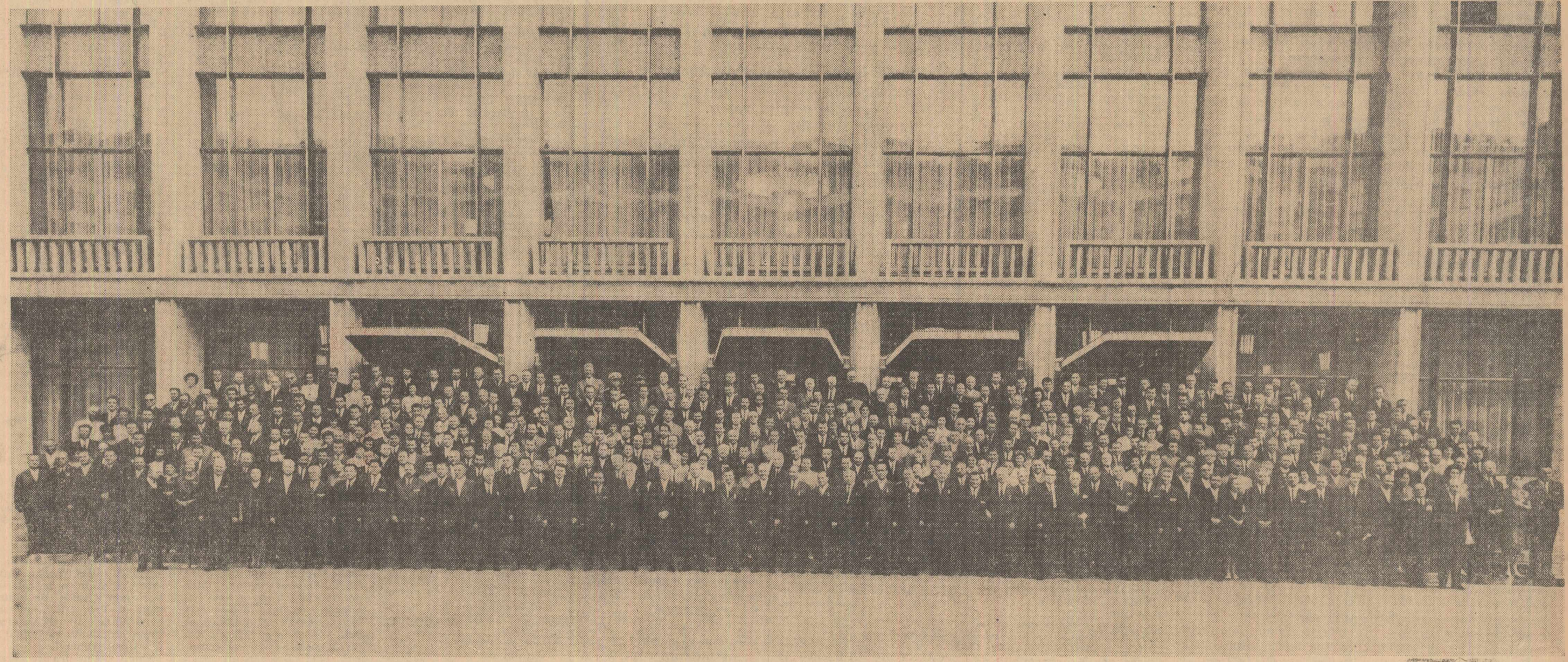
Vizita tovarășului Luigi Longo în țara noastră

În ziua de 21 august a.c., tovarășul Luigi Longo, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Italian, împreună cu soția, în drum spre patrie, a sosit în țara noastră, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, pentru o vizită de două zile. Oaspeții au vizitat Capitala, noile sale cartiere, au luat parte la spectacolul festiv în cinstea celei

de-a XXI-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist.

În aceeași zi, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Paul Niculescu-Mizil au avut o întîlnire cu tovarășul Luigi Longo, în cadrul căreia s-au discutat probleme interesind ambele partide.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, tovarășească. (Agerpres).

Adunarea Constituantă a Republicii Socialiste România

Foto : AGERPRES

TRĂIASCĂ 23 AUGUST

ZIUA ELIBERĂRII ROMÂNIEI DE SUB JUGUL FASCIST!

RI

Miine, cind coloanele de demonstrații se vor revărsa pe străzi pentru a aniversa 21 de ani de la eliberarea țării de sub jugul fascist, în inimile tuturor va fi viu ecoul istoricului eveniment care dă o însemnată și strălucire deosebită marilor sărbători a poporului: adoptarea de către Marea Adunare Națională a noii Constituții — marea Cartă a libertăților poporului român — care consfințește victoria deplină și definitivă a socialismului în țara noastră, care proclamă România — republică socialistă.

Au trecut 21 de ani de la zilele de neuitat din august 1944 cind poporul român, în frunte cu clasa muncitoare, a înfruntat insurecția armată, inițiată, organizată și condusă de Partidul Comunist Român, deschizind astfel drumul transformărilor istorice care au culminat cu victoria socialismului. August 1944 a reprezentat un moment de răscruce în viața poporului român, marcînd începutul revoluției populare. Sub conducerea Partidului Comunist Român, masele largi în frunte cu clasa muncitoare au desăvîrit sarcinile revoluției burghezo-democratice, au instaurat dictatura proletariatului și au trecut la transformări socialiste. Au urmat ani de profunde prefaceri revoluționare, ani de mari izbînzii pe toate fronturile. Relațiile de producție socialiste s-au generalizat în întreaga economie, forțele de producție au cunoscut o dezvoltare fără precedent. De la România burghezo-mosierescă, cu o industrie slabă în care monopolurile imperialis-

te dețineau poziții dominante, cu o agricultură înapoată, la Republica Socialistă România, țară în plin avînt, cu o economie socialistă multilateral dezvoltată, este o întreagă epocă istorică străbătută cu succes de poporul român sub conducerea Partidului Comunist Român. Veacuri de-a rîndul poporului nostru a cunoscut a-suprirea națională și socială care au frînat și întîrziat dezvoltarea lui. Clasele exploatare au trădat cauza națională, au dus o politică de aservire a țării, soarta României era hotărîtă de marile puteri imperialiste. Dar nici jugul străin, nici exploatarea nu au putut opri mersul înainte al poporului nostru; focul luptei pentru eliberarea națională și socială a ars necontenit, în lupta pentru libertate și socialism au fost înscrise multe pagini glorioase. Drumul străbătut nu a fost neted, au fost necesare sacrificii, au fost ani de muncă încoadată și de lupte grele. Veșnic va rămîne în memoria oamenilor muncii a-mintirea revoluționarilor și patrioților care și-au închinat viața cauzei independenței patriei, socialismului și fericirii poporului.

Ca cetățeni ai Republicii Socialiste România primim astăzi în urmă drumul parcurs de țara noastră, cu deplină satisfacție, cu mîndrie patriotică pentru realizările istorice ale poporului, realizări care demonstrează ce poate înfrîntul un popor care a scuturat jugul asuprii naționale și sociale și înainteză cu succes pe drumul progresului și bunăstării.

Cu numai o lună în urmă, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a trasat direcțiile principale ale dezvoltării viitoare a Româ-

niei, în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrire a construcției socialiste în toate domeniile de activitate economică, științifică și culturală. În cadrul acestui proces complex se va asigura dezvoltarea forțelor de producție, perfecționarea relațiilor de producție, ridicarea nivelului de conștiință și de cultură al poporului. La baza progresului general al societății noastre, partidul pune dezvoltarea continuă a economiei, în centrul politicii sale va sta și în viitor industrializarea țării, dezvoltarea cu precădere a industriei grele, în special a industriei construcțiilor de mașini, fără de care nu sînt posibile ridicarea patriei noastre la un grad înalt de civilizație și bunăstare, înaintarea spre comunism. Pe baza mobilizării maxime a resurselor de care dispune țara noastră, prin valorificarea lor rațională, superioară, economia națională își va menține ritmurile înalte de dezvoltare: ea și pînă acum industria se va dezvolta prin promovarea intensă a progresului tehnic. Congresul a adoptat, de asemenea, un vast program de măsuri menite să asigure progresul substanțial al agriculturii pe baza sporirii mijloacelor de mecanizare și chimizare, a extinderii irigațiilor.

Întreaga politică a partidului e îndreptată spre ridicarea continuă a bunăstării oamenilor muncii. Sporirea în viitorii ani a veniturilor salariaților și țărănimii, dezvoltarea activității lor social-culturale, îmbunătățirea condițiilor de locuit și a serviciilor editare, vor asigura pentru toți oamenii muncii un nivel de viață și de civilizație tot mai ridicat, binefacerile socialismului vor fi tot mai puternic

simțite în fiecare familie, în viața fiecărui cetățean, în tregul nostru popor.

Insuflețirea și entuziasmul cu care au fost primite obiectivele trasate de Congres oglindesc voința hotărîtă a poporului de a munci neobosit pentru traducerea lor în viață.

Angajată într-o activitate constructivă de mare amploare, România se manifestă ca un factor activ pe arena mondială, înfruntînd o politică externă de pace, desăvîrșind acțiuni perseverente pentru dezvoltarea colaborării între popoare și consolidarea păcii în lume. Corespunzător intereselor fundamentale ale poporului român, ale cauzelor socialismului și păcii, țara noastră pune în centrul politicii sale externe prietenia strînsă și alianța frățească cu țările socialiste, militază pentru unitatea și coeziunea sistemului mondial socialist sub steagul marxism-leninismului, cerînd esențial la lupte împotriva imperialismului, pentru victoria socialismului și păcii. În același timp, România promovează relații multilaterale cu toate statele, fără deosebire de sistem social-politic în spiritul principiilor coexistenței pașnice. Aceasta reprezintă un factor al progresului economic și social, un mijloc de întărire a păcii și prieteniei între popoare. Politica internațională a țării noastre are ca temelie trinită, permanentă, principiile suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. România militază pentru promovarea consecvență a acestor principii pe arena internațională, considerînd că respectarea lor este o condiție

esențială în vederea dezvoltării colaborării între state, înfrîntii încrederii între popoare, respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta. Poporul român, condamnat cu toată hotărîrea intervenția imperialistă în Vietnam, și-a exprimat și își exprimă deplină solidaritate cu cauza dreaptă a poporului vietnamez, cere încetarea intervenției americane în Vietnam: poporul vietnamez să fie lăsat să-și rezolve singur treburile interne. Țara noastră a acordat și va continua să acorde sprijin poporului vietnamez în lupta sa eroică.

Poporul nostru a întâmpinat marea sa sărbătoare cu un puternic și însuflețit avînt în toate domeniile de activitate. Planul pe primele șase luni ale acestui an a fost depășit, iar angajamentele luate în întrecerea socialistă au fost îndeplinite cu succes. Așa cum s-a arătat la Congresul al IX-lea al partidului, planul de stat pe perioada 1960—1965 se îndeplinește cu succes, ceea ce creează o bază trinită pentru noul cincinal.

Oamenii muncii din țara noastră își consacră toate forțele lor creatoare traducerii în viață a minunatelor perspective deschise de Congres. După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în raportul prezentat la sesiunea Marii Adunări Naționale, „Nici o generație nu a avut fericirea de a fi părtaşă la asemenea grandioase transformări sociale, de a vedea atât de limpede și de apropiat viitorul strălucit al țării. Ce poți să dorești mai mult decît să participi la lupta și munca pentru înfrîntura acestui viitor, pentru progresul și prosperitatea patriei!”.

DIN TOATĂ INIMA

Am pornit într-o lungă călătorie prin țară, în ajunul lui 23 August 1965, cu intenția precisă de a înregistra vibrații pasionante și intensă de energie umană conectată — în acești 21 de ani care au trecut de la eliberarea țării — la sistemul energetic al patriei. Pretutindeni, în drumul nostru am simțit dinamismul creator al ideilor clar-văzătoare ale celui de-al IX-lea Congres al partidului nostru, care se identifică cu aspirațiile întregului popor și propulsează noi energii pe stilpii de înaltă tensiune ai socializmului.

Vestea adoptării de către Marea Adunare Națională a noii Constituții a Republicii Socialiste România a aureolat acest bogat miez de august, inscriindu-se cu litere nepieritoare în istoria poporului român. Salut Republica Socialistă România! Iată mesajul înflăcărat găsit în fiecare colț de țară.

Sub semnul acestor evenimente de mare și profundă semnificație, drumul nostru desăvîrșit pe o distanță de sute de kilometri a reprezentat de fapt un amplu dialog în mers, în precipitare vieții cotidiene. O mărturisim din capul locului, că obișnuitele noastre creioane reportericești au îndeplinit mai mult rolul unui seismograf contemporan.

Vă înfățișăm oamenii, așa cum i-am găsit în viața de toate zilele, la rosturile lor, în orașe și sate, în fabrici, șantiere sau în cooperativele agricole de producție. Ne-am închis adjectivale și comentariile meditative în blocnotesuri și am lăsat dialogul să curgă proaspăt ca pîrlul de la izvor. Am purtat discuții de la om la om, de la inimă la inimă, cu mulții noștri interlocutori. Să le dăm deci cuvîntul.

PRIMUL PUNCT DE REPER. Pupitrul de comandă al centralei electrice de la Borzești care a germinat cu ani în urmă, ca o stea sfîșioasă la început, constelația chimiei românești de pe Valea Trotușului. Tocmai cînd intrăm în sală, îl întîlnim pe tînărul GHEORGHE ONITĂ.

— Ce faceți acum?
— Veghez ca instalațiile să lucreze la parametri normali pentru a da energia maximă.
— Adică?
— 195.000 kilowati-ore.
— Ce v-a adus socialismul?
— Tot!
— Explicați-ne.

— Dacă nu ar fi fost partidul nostru, aș fi rămas argat la noi în sat, la Tigănași, prin parțile Iașului. Opi copii am fost în casă. O familie de oameni peticiți și săraci. În 1948 am fugit de secetă și am ajuns slugă într-un sat lângă Sibiu. Socialismul mi-a dat demnitatea și un rost în viață.

— Unde vă aflați în 1965, cînd s-a făcut pornirea primului grup al termocentralei?
— Aici, în această sală, lângă pupitrul de comandă.
— Ați trăit deci un capitol important de istorie.
— Exact. Și-l voi trăi în

continuare. În curînd voi termina școala de mașinist.
— Aveți vreo dorință?
— Să ies la pensie de aici de la Borzești.
— Ca inginer?
— Multumesc pentru urare și pentru gîndul bun.

INVĂȚĂTORUL PENSIONAR NICOLAE GEANĂ tocmai își bea cafeaua în cerdac.
— De unde sînteți de loc?
— Am văzut lumina zilei aici în Borzești. În tinerete, îmi amăgeam sărăcia, cu gîndul că Ștefan cel Mare s-a născut pe aceste meleaguri.
— De ce numai în tinerete?
— Acum, vedeți dumneavoastră pe pămîntul acesta de unde a țîșnit în istorie scînteia marelui voevod, s-a înălțat minunăția industrială de pe Valea Trotușului.

— Vreți să ne faceți o comparație cu înfățișarea din trecut a acestor locuri?
— Imposibil. Ar însemna să compar un grîunte de nisip cu un stejar. Ați văzut orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej? O bijuterie. Un oraș fără periferie. Dar, nu mai departe, se gîndim la școli. În trecut, la școala de la noi erau înscrîși

14 elevi. Astăzi sînt 350 de elevi și 14 învățători.

— Ce au ajuns elevii dumneavoastră?

— Maistri, operatori chimisti la Combinatul chimic și la Termocentrală. Uite chiar ieri mi-a scris Viorica Tudor, care este medic la Buhuși. Am o bătrînețe de învidiat. Să nu uitați cînd plecați să treceți prin comuna Ștefan cel Mare să vedeți școala nouă care-și așteaptă la toamnă elevii.

LA PORȚILE GALATULUI, popas în mijlocul celor chemați să ridice cel mai mare centru siderurgic al țării. Pe toată lungimea halei, de aproape un kilometru, a laminorului de tablă groasă, stăpînesc montorii și electricienii. Prima întîlnire o avem cu inginerul MIRCEA POPOVICI, șeful lotului de montaj. De fapt, cunoștința noastră este mult mai veche.

— Ne-am mai întîlnit la Hunedoara.

— Perfect adevărat. Pe vremea aceea lucram pe șantierul complexului de laminare de la Pestiș.

— Sînteți, deci, aici la Galați, unul din reprezentanții școlii de construcții siderurgice hunedorene.

— Indiscutabil. Trebuie reținut însă că atît școala Hunedorei cît și cea a Reșiței au rodul pe șantierul gălățean, o alta nouă.

— Probabil la proporțiile gigantului aflat în construcție.
— Desigur că în condițiile acestea, tradițiile nu sînt numai continuate dar și mult dezvoltate, amplificate, la scara anilor pe care-i străbatem.

— Puteți aminti obiectivele noi la care ați lucrat la Hunedoara?

— S-ar putea, însă ar trebui să fac inventarul celor mai de seamă. Dar nu acest lucru este esențial.
— Și anume ce este?
— Tezaurul experienței, punerea lui în valoare.

— Adică...
— Și eu și mulți alții, participăm la dezvoltarea combinatului hunedorean de la primul jurnal nou. Experiența cîștigată, la o lucrare sau alta, este

valorificată la noile obiective. Principalul este să ținem seama întotdeauna de ceea ce am acumulat. Furnalul pe care-l ridicăm acum constituie în acest sens un șantier al valorificării experienței.

FRUMOASA VALE A TIMISULUI a devenit în zilele de odihnă, un adevărat camping. Multe mașini, multe corturi, frumos colorate. Aproape de șipotul melodic al apei de munte, întîlnire cu cei trei frați NARITA: ION, EMIL și

poartă mai departe prin țară, nu-i stă bine... fără benzină. Ne oprim la eleganta stație „PECO” de la Sinaia. Gestionarul SIMION BUJAN răspunde concis la întrebări.

— Cite mașini ați alimentat astăzi cu benzină?

— Aproape 300.

— Lucrați de mult aici?

— De cinci ani.

— Vă amintiri cite mașini opreau zilnic în anul 1960 la această stație?

— Să zic 50...

Amiază de August

Ilie Constantin

Iarăși în marea amiază de August sărbătorește trec oamenii acestui popor. Lumina suie din pămînt înfășurîndu-i ca pe-naltele statui. De jos în sus vibrații de raze, bărbății umbliă cu frunțile prin navele de aer pe unde reflectoarele fac delte. E-o însușire a materiei în sărbătoare să radieze, să glorifice. Cu chip de om se-arată România pe harta globului, tulburătoare, înțelepciunea și puterea ei — Partidul — innobilează acest chip spre stele.

SILVIU. Primii doi sînt maistri la Uzinele „Steagul Roșu” iar al treilea proiectant la „Rulmentul”. Lîngă ei două turisme noi-noute care fac deliciul respectivelor familii în clipele de odihnă.

— Încotro ați plecat?
— Acum ne-ntorcem spre casă. Venim de la Izvorul Rece.

Între timp soțiile au întins masa la iarbă verde. Se desfac pachete cu de-ale gurii și nu se uită nici destupatul sticlelor de bere.

— Odihnă plăcută!

CĂLĂTORULUI îi șade bine cu drumul dar, mașinii care ne

— O creștere de șase ori.
— Este normal.

SCURTĂ OFRIR LA FOCȘANI. Admirăm arhitectura modernă a noului fabric de confecții. Ne e teamă să nu căutăm cumva un ac într-un... car cu fin. Îl întrebăm pe portar.

— Găsim aici o tînără care s-a născut în August '44?

— Ehe, pentru întreprinderea noastră atît de tînără... tînăra pe care o căutați e cam... bătrînoară. Media de vîrstă la noi este de 18 ani.

Totuși o „găsim”.

— Cum vă numiți?
— CORNELIA TOIA. Am 21 de ani.

— Sînteți de o vîrstă cu libertatea. Ce vă aduce 23 August 1965?

— Marea bucurie și mîndrie de a fi cetățeană a Republicii Socialiste România. Îmi dau seama că viața mea cuprinde cîteva trepte ale istoriei. Pe aceste trepte, am urcat și eu împreună cu alții alți tineri de seama mea. Am făcut timp de trei ani școala de meserii din Focșani și un curs de calificare. Acum lucrez la secția I unde confecționăm uniforme școlare.

PE INSERAT, la sediul cooperativei agricole de producție „11 Iunie” din comuna Poșta Cîlnău, din regiunea Ploiești, îl întîlnim pe ILIE GHEORGHE IANCU. Se apropie toamna!

— Cît griu ați scos?

— În unele locuri 3700 de kilograme la hectar iar producția medie este de 2.650 kilograme la hectar. La noi și porumbul este frumos.

— Îți place să faci socoteli, nea Ilie?

— Da, căci făcîndu-le îmi dau seama cu cît ne-a crescut averea. De la an la an membrii cooperativei noastre trăiesc tot mai bine. Își fac case noi, își cumpără mobilă. Am făcut o nouă construcție pentru sectorul zootehnic. Ne dezvoltăm pe zi ce trece.

— Însămnă că socoteli le ies bine.

Numai la una m-am încurcat. Ascultați și dumneavoastră: la pîrlînt am fost nouă copii iar eu, la rîndul meu, am avut tot nouă. Iar acum nu-mi iese cifra. Căci pînă în prezent am opt nepoți.

— Vine și cel de-al noulea. Poate e... pe drum.

— Să aveți gură de aur!

— ALO, TURNUL?

— Da, sînt turnul.

După ce l-am căutat prin gară pe impiegatul de mișcare care este de serviciu, l-am găsit în cabina turnului. Am înțat încet fără să-l deranjăm și am așteptat să-și termine convorbirea începută. Trenuri vin și pleacă din Brașov și orice mișcare a lor este reprezentată aici pe panourile postului de centralizare electrodinamică. În fața lor, cu microfonul în mînă, un tînăr. Se recomandă VASILE COSTEI.

Vîrstă: 25 de ani.

— Cum vă descurcați printre atîtea manete și butoane?

— E o chestiune de pregătire profesională dar și de practică. După absolvirea școlii medii tehnice de exploatare feroviară, am fost impiegat la Avrî, la Podul Olt și Tîlmaci și numai după aceea am ajuns într-o gară mare ca Brașovul.

— Perfect. Numai că acum sînteți un impiegat „electronic”. Munca a cîți acari înlocuieți de fapt?

— Instalația pe care o dirijează ține locul a 30 de acari. La aceasta se adaugă condițiile superioare de siguranță circulației. Ca să lucrez la una dintre cele mai moderne instalații de acest gen am mai urmat și un curs de specializare.

— Așadar cheia stă în mîinile oamenilor.

— Da. Tehnicii noi, căreia socialismul îi deschide cale liberă, ca să mă exprim în termeni feroviari, trebuie să-i corespundă o calificare superioară. În setea de învățătură a oamenilor stau succesele de mine. Și oamenilor noi le este proprie această dorință fermă de a se conjuga condițiile create pentru a cuceri cetatea tehnicii și științei.

MEDICUL ȘEF al noii policlinici din Buzău, VASILE ZAH, avea tocmai oră de consultații. După ce a terminat și-a scos halatul și ne-a invitat în biroul său.

— Vorbiți-ne despre cîteva dorințe realizate.

— Construcția noii policlinici în care ne aflăm și faptul că cei doi copii ai mei sînt studenți la Iași.

— Și cîteva viitoare?

— Să mai construim încă o policlinică la Buzău și fata și băiatul să iasă ingineri.

— Telul pe care-l aveți?

— Să crească media de viață în socialism. Pînă acum am obținut rezultate remarcabile datorită asistenței medicale acordate în țara noastră. Noile unități spitalicești și utilajele moderne pe care le avem la dispoziție ne ajută să păzim sănătatea oamenilor. Deci vom trăi mai mult!

LA IESIREA DIN ORAS, o barieră ca multe altele. Lîngă ea, căsuța cantonului nr. 4-Cring. Cursa spre Intorsura Buzăului abia a trecut, așa că ANDREI BURACU, gazda noastră de cîteva minute, are un moment de răgaz și... poftă de vorbă.

— Dacă am reținut bine, de 14 ani sînteți cantonier în acest post. Nu vi s-a urit mereu în același loc?

— Nicidecum. E adevărat poate că munca cantonierului este mai retrasă de lume, dar nu uitați că prin fața ochilor noștri pot spune că defilează în fiecare zi întreaga țară. Și deși sînt pe o linie secundară, la cîțiva pași numai, trece șoseaua națională și o linie principală. Eu sînt aici foarte bine pulsul vieții noastre noi. Îmi amintesc cu bucurie de prima locomotivă Diesel electrică pe care am văzut-o. Cîte au mai trecut de atunci pe la cantonul meu? De la o vreme am început să trecă tot mai mul-

te trenuri cu materiale pentru construcții sau cu utilaje. M-am interesat de destinația lor și am aflat că la Buzău a început construcția unei mari uzine de sîrmă. Vedeți, nimic nu poate scăpa atenției unui cantonier.

NU-I SNOAVĂ VINĂTOAREASCA. Pădurarul de vînațoare GHEORGHE TALPĂ cu care facem cunoștință la Ocnaul silvic Oituz, din comuna Grozești, este într-adevăr deținătorul unei medalii de aur cîștigată anul trecut la Expoziția de la Florența pentru un cerb carpatin cu 20 de raze.

— Dacă vreți să al vînat frumos, trebuie să-l îngrijești.

— Și care este grija pădurarului de vînațoare în acest anotimp?

— Deocamdată am început recoltarea finului și a trifoiului pentru animale. Pregătăm de pe acum și hrănitoarele de sare.

— La fel e și cu pădurea — intervine în discuție tînărul brigadier ANDREI GALL. Dacă nu o îngrijești, nu poți mare lucru. La noi în sectorul Manciuc executăm acum lucrări de arbori în vederea exploatării. Totul se face cu multă dragoste pentru pădure, pentru fiecare arbore în parte.

O pîrtică din ființa noastră o lăsăm întotdeauna în mijlocul codrilor. Am învățat acest lucru la școala silvică de la Gurghiu. Dar și pădurarii mai bătrîni ne-au sădit în inimă dragostea pentru această mare bogăție a patriei care sub lumina socialismului cunoaște adevărată ei valoare.

NOUA ANI LA RIND la Bicaz și Turda. Încă trei în documentul cercetării. Și acum din nou într-o întreprindere. Nici nu-i de mirare că atracția celei mai noi, celei mai mari și celei mai moderne fabrici de ciment din țară, a pus stăpînire pe inginerul NICOLAE DĂNILĂ.

— Sînteți cumva oltean?

— Nu, bucareșean get-beget.

— Atunci ce v-a atras la Tg. Jiu?

Mirajul pulberii cenușii care stă la baza oricărei construcții, cimentul. Pe cît este de dificil să pornești o nouă linie de ciment, pe atît de mare este satisfacția să știi că ai contribuit ca încă un izvor să dea țării ciment.

— Vă plac deci premierele?

— Da. Și din fericire aici la Tg. Jiu vom avea numeroase prilejuri. Etapa a doua de construcție a fabricii cu încă trei linii tehnologice, abia a început. Deocamdată mai avem de dat în funcțiune încă două din prima etapă. Nu ne plîngem de premiere.

Trimitem ultimă filă spre topografie. Căci acum zărlul așteaptă să intre în rotație. Dar atât o veste de ultimul moment. Prin radio, meteorologul de la stația de pe virful Omul ne anunță că timpul va fi tot mai frumos!

Omii zilelor noastre se află la altitudinea socialismului!

ȚARA ÎNTREAGĂ A PRIMIT CU PROFUND ENTUZIASM NOUA LEGE FUNDAMENTALĂ A PATRIEI NOASTRE

**În înflăcărâte mitinguri
Oamenii muncii își manifestă
profunda adeziune față
de Constituția României
Socialiste**

În uzine, pe ogoare, pe șantieri, în unități militare, pre-tutindeni, după ce s-a anunțat vestea că Constituția a fost adoptată, muncitorii, țărani, cooperatori, oameni de cele mai diverse vârste și profesii, români, maghiari, germani, s-au adunat și, în cadrul unor înflăcărâte mitinguri, și-au exprimat adeziunea lor depășită față de hotărârea statului suprem al țării, s-au angajat să-și continue cu același abnegație munca pe care o duc pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Alături, vestile pe care le-am primit de la orașe și de la sate, alcătuiesc un amplu film, bogat în tonuri și culori. În cele ce urmează ne propunem să redăm cîteva din secvențele sale.

Atmosfera festivă la uzinele „Grivița Roșie“ din Capitală. La amiază, oamenii au intrat pentru cîteva clipe lucrul și s-au adunat pentru a-și rostii cu glas tare satisfacția și mîndria de a fi cetățeni ai Republicii Socialiste România. „Iată o dovadă strălucită că luptele și jertfele Griviței n-au fost zadarnice — a spus comunistul Marin Codilă de la secția prelucrări mecanice. Cu același entuziasm, au vorbit și strungarii Ion Șerbanescu și Ion Cristina, strungarul Vladimir Olaru și ajutorul Vasile Tîlce. Ei au arătat totodată că au ținut să cinstescă această zi precum și apropierea sărbătorii naționale a poporului nostru — ziua de 23 August — cu rezultate deosebite în munca pe care o desfășoară. Aterlierul I al secției de prelucrări mecanice pentru utilaj chimic și-a realizat planul la producția-marfă cu 10 zile mai de vreme, construcția metalică a halei noi de cazangerie, a fost încheiată cu 6 zile înainte de termen. În telegrama trimisă ieri Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, colectivul uzinelor „Grivița Roșie“ arată că: „Demonstrîndu-și dragostea și entuziasmul față de Constituția Republicii Socialiste România, față de înalta denumire a Republicii dragi, muncitorii, tehnicienii, inginerii și funcționarii din întreprinderea noastră se angajează

ză să depună toate eforturile pentru ca, alături de întregul popor, să dea viață Directivei celui de-al IX-lea Congres al partidului, contribuind astfel la întărirea economiei naționale, la consolidarea cuceririlor poporului nostru. Un ecou dintr-o unitate industrială tină, de la Combinatul de celuloză și hîrtie din Constanța. În sala de ședințe devenită neîncăpătoare, s-au adunat sute de muncitori, foarte mulți dintre ei fiind tineri, tot atât de tineri ca și fabrica în care lucrează. Pe fețele tuturor citești emoția. În această clipă ei își îndreaptă cu recunoștință gîndurile către partid. „Am ascultat plin de bucurie hotărîrea adoptată de istorica sesiune a Marii Adunări Naționale — spune de la tribună maestrul Petre Inunchin. Sînt unul dintre milioanele de cetățeni ai Republicii Socialiste România. Am crescut și m-am format în aceste ani furtunoși, ani de lupte și victorii. Sub ochii mei, țara noastră a urcat treaptă cu treaptă. Inșiși Combinatul nostru care în acest an produce primele cantități de hîrtie, este o expresie a avîntului economic al întregii țări. Vom munci cu puteri înzecite pentru ca planurile vaste stabilite de Congresul partidului nostru, planurile care sînt menite să facă din România Socialistă o țară cu un înalt grad de dezvoltare economică, să prindă viață pentru fericirea noastră și a copiilor noștri“.

Spicium din telegrama adresată Comitetului Central al Partidului Comunist Român de către colectivul fabricii de confecții și tricotate „București“ din Capitală: „Insufleteți de același patriotism fierbinte — scriu muncitorii — vom lupta pentru dezvoltarea orînduirii noastre socialiste, pentru bunăstarea și fericirea poporului nostru“.

Și acum citim cuvinte despre niște tineri de la fabrica de mobilă „23 August“ din Tg. Mureș. Se numesc Anna Szilagyi și Andrei Szentgyergyi, Iakob Silvestru și Mircea Ștefan. Media lor de vîrstă — 24 de ani. Fiecare și-a început viața în anii puterii populare. Anna Szilagyi este muncitoare

Conducătorii de partid și de stat sînt aclamați cu căldură de cetățenii Capitalei Foto: NICU VASILE

de cinci ani în întreprindere. Imediat după absolvirea școlii profesionale a fost angajată cu un salariu egal cu al bărbatilor. Andrei Szentgyergyi, lucrează și el tot de cinci ani în fabrică. În Raportul cu privire la proiectul de Constituție prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R. — a arătat el — se spune: „Regimul nostru asigură tuturor naționalităților locuitorilor folosirea liberă a limbii materne, cărți, ziare, reviste, teatre, învățămînt de toate gradele în limba proprie“. Acest drept fundamental este înscris cu litere de aur în Constituția țării noastre. Și fiecare, ne simțim fi egali ai patriei noastre, Republicii Socialiste România, sub cerul ei înalt și senin luptăm pentru a îndeplini programul stabilit la Congresul partidului, programul fericirii întregului popor“.

O veste de la Galați, orașul în care minunații constructori pregătesc vad tracic pentru fluviul incandescent al Țuului ce va începe să curgă spre arterele industriale ale patriei în anii viitorului cincinal. În hala laminorului de tablă groasă s-au adunat 3 000 de muncitori și tehnicieni. Cu-

vintele rostite cu acest prilej de către tov. Gheorghe Cioș, secretarul comitetului de partid de la Întreprinderea de construcții și montaje siderurgice, au exprimat gîndurile care animă pe toți muncitorii acestui tînar vîlstar al economiei noastre. „Angajamentul nostru, al constructorilor, în acest moment solemn — a spus vorbitorul — este acela de a fi mereu la înălțimea sarcinilor ce ni s-au trasat, de a realiza la timp și la un înalt nivel tehnic, marea combinat siderurgic de pe malul Dunării“.

Un instantaneu dintr-o unitate militară. După terminarea programului de instrucție, soldații și ofițerii s-au adunat la un miting. Caporalul Mircea Anton și soldatul Ion Flanu, amîndoi utești, au vorbit despre marea bucurie cu care au primit vestea adopării noii Constituții, de hotărîrea lor de a se instrui și mai temeinic pentru a fi vrednici apărători ai Republicii Socialiste România. „Noia Constituție — a spus soldatul Ion Flanu — ne îndeamnă să obținem rezultate mai bune în activitatea ostășească. În viața civilă sînt cooperatori într-un sat din regiunea Dobrogea unde am muncit conștin-

cios, cu tragere de inimă. Cu aceeași pasiune muncesc și aici în armată pentru a-mi însuși la perfecție meseria armelor, pentru a-mi face în mod exemplar datoria“. Locotenentul major Iancu Irimia, comandantul unei subunități de frunte, ne-a mărturisit și el că încearcă un sentiment de profundă mîndrie în această istorică zi, în care țara noastră își are o nouă Constituție, corespunzătoare stadiului actual în dezvoltarea sa, și o nouă denumire — Republica Socialistă România. „Realizările patriei noastre — arăta el — impresionant prin proporțiile lor, își găsesc o depășită oglindire în prevederile noii Constituții. Sîntem conștienți de misiunea nobilă încredințată armatei noastre și înscrisă în legea legilor țării — aceea de a fi scut de nădejde al cuceririlor revoluționare ale poporului, ale independenței și suveranității naționale. Nu ne vom cruța forțele pentru a obține zi de zi rezultate tot mai bune în munca noastră, pentru a fi la înălțimea încrederii ce ni s-a acordat“.

Ceas de amiază în comuna Butimanu, din raionul Răcari. La căminul cultural s-au adunat peste 400 de cetățeni ai comunei: cooperatori, învăță-

tori, agronomi. La tribună urcă rînd pe rînd oameni care-și exprimă în cuvinte pornite din inimă puterile lor simțămînte. „În legea fundamentală a patriei — spune Nicolae Preda, brigadier de cîmp — sînt conștințite marile victorii dobîndite de clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea muncitoare, sub conducerea înțeleaptă și clarvăzătoare a partidului. Noi, cooperatorii, de aici de la porțile Bărăganului, ca și cei din întreaga țară, simțim din plin binefacerile socialismului. Prin grija partidului și guvernului avem mașini mai multe, îngrășăminte cu care putem face pămîntul mai roditor. Munca noastră, a tuturor, este mai bogată. Anul acesta, bunăoară, am dobîndit la griu cu aproape 400 kg pe hectar mai mult decît s-a prevăzut inițial. Și nu ne vom opri aici. Vom face totul pentru a dobîndi mai multe grîne, mai multe produse, pentru belșugul nostru și al întregului popor“. Asemenea legămînte am făcut în aceste zile istorice toți oamenii din patria noastră scumpă care sînt hotărîți să cîstească prin fapte vrednice de epoca noastră, Constituția Republicii Socialiste România.

TELEGRAMĂ

Tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român

Tovarășului CHIVU STOICA

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Tovarășului ION GHEORGHE MAURER

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România

BUCUREȘTI

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, Preșidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și întregului popor sovietic, transmitem cordiale felicitări Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, cu prilejul adopării noii Constituții și a proclamării Republicii Socialiste România, fapt care marchează o etapă importantă în viața țării dumneavoastră. Uram poporului român frate noi succese în opera construcției socialiste.

Să se întărească și să se dezvolte prietenia și colaborarea frățească între popoarele Uniunii Sovietice și Republicii Socialiste România, între partidele și statele noastre.

LEONID BREJNEV

prim-secretar al C.C. al P.C.U.S.

ANASTAS MIKOIAN

Președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S.

ALEXEI KOSIGHIN

Președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Moscova, Kremlin
21 august 1965

Marea Adunare Națională a votat Constituția Republicii Socialiste România

(Urmare din pag. 1)

Stat în care tov. Grigore Geamănu a fost ales secretar al Consiliului de Stat. De asemenea, a avut loc o ședință a Comisiei constituționale în care au fost aleși președinte al Comisiei tov. Avram Bunăciu, vicepreședinte tov. Tudor Drăganu și secretar tov. Constantin Stătescu.

În încheierea lucrărilor Marii Adunări Naționale tovarășul Ștefan Voitec a spus:

Tovarăși deputați,

Încheiem această sesiune istorică a Marii Adunări Naționale care, îndeplinind atribuția de Adunare Constituantă, a adoptat prin votul unanim al dumneavoastră, reprezentanții întregului popor, noua lege fundamentală a țării — Constituția Republicii Socialiste România.

Act de excepțională importanță în viața patriei noastre, Constituția reflectă mărețele succese dobîndite de poporul român, sub conducerea încercatului său partid comunist, în opera de construire a socialismului, experiență vastă acumulată în construcția statului nostru socialist, creează cadrul constituțional pentru înaintarea României pe drumul înfloririi sale necontestate.

Totodată, sesiunii noastre i-a revenit sarcina de a alege Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Socialiste România, a completat Biroul Marii Adunări Naționale și a ales Comisia constituțională.

Noua Constituție, prin luminoasele sale prevederi, prin spiritul său, însușește milioanele de cetățeni ai patriei noastre în munca lor entuziasată, plină de abnegație, pentru îndeplinirea hotărîrilor celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, care vor duce România și mai departe pe drumul progresului, al bunăstării poporului, pe drumul civilizației socialiste.

Prevederile noii Constituții sporesc atribuțiile Marii Adunări Naționale ca for supremă al puterii de stat, ridică pe o treaptă mai înaltă răspunderea deputatului și rolul său în viața socială.

Avem nestrămütata convingere că deputații Marii Adunări Naționale, slușind cu credință și devotament poporul, vor depune toate eforturile spre a se dovedi la înălțimea misiunii ce le-a fost încredințată.

Tovarăși deputați și invitați,

Permiteți-mi să vă adresez tuturor, cu prilejul marii noastre sărbători naționale, ziua de 23 August, calde felicitări și să vă urez noi succese în activitatea dumneavoastră închinată înfloririi patriei.

Trăiască de-a pururi scumpă noastră patrie, Republica Socialistă România, trăiască minunatul nostru popor! Într-o atmosferă de mare însuflețire, președintele Marii Adunări Naționale a declarat încheie lucrările sesiunii. (Agerpres).

INFORMAȚIE

Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România a adoptat o Hotărîre în care se arată că semnele monetare avînd imprimată denumirea statului „Republica Populară Română“ — aflate în prezent în circulație — vor continua să

aibă deplină putere circulatorie. Aceste semne monetare vor circula paralel cu semnele monetare avînd imprimată noua denumire a statului „Republica Socialistă România“, ce vor fi puse în circulație potrivit dispozițiilor legale.

SĂRBĂTOARE ÎN ORAȘELE ȘI SATELE PATRIEI

Între zilele care vor rămîne înscrise pe veci în istoria poporului nostru ca sărbători scumpe oamenilor din patria noastră, va figura, de aici înainte, și ziua de 21 August, ieri, Marea Adunare Națională, îndeplinind atribuția de Adunare Constituantă, a adoptat noua lege fundamentală a patriei, Constituția Republicii Socialiste România.

Așteptat cu adîncă emoție și profund interes de toți cetățenii patriei noastre, acest eveniment de însemnată istorică a fost imediat făcut cunoscut întregului popor prin intermediul posturilor noastre de radio. Cînd vocea solemnă și emoționantă a crainicului a anunțat faptul că începînd din acea zi patria noastră are o nouă constituție, care consacră actualele realități ale țării, schimbările din viața poporului, că țara noastră se va numi Republica Socialistă România, că ea corespunde pe deplin actualului stadiu de dezvoltare social-politică și economică a țării, un puternic entuziasm a cuprins cele mai largi mase ale populației. În capitală și în toate orașele și satele țării, mase de oameni s-au strîns spontan pe străzi și în piețe, manifestîndu-și bucuria, sărbătorind prin cîntece și veselie importantul eveniment.

Amiaza unei zile istorice

Un soare tot atât de strălucitor ca și cel ce-și răsfrî razele-i de aur din centrul stemei țării poleia ieri arterele împodobite ale Capitalei. La ora cînd el a ajuns sus, în înaltul bolții, piața Gheorghe Gheorghiu-Dej și străzile învecinate Palatului Republicii deveniseră neîncăpătoare. Erau aici, în acest loc și timp de istorie, cetățeni de toate vîrstele aclamînd apariția unei imense steme purtînd, pe tricolorul ce-i înfășoară spatele, denumirea scumpă nouă, tuturată: REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, și a unei lozinci ce dă expresie simțămîntelor celor mai adînci ale întregului popor: „Trăiască și înflorească scumpă noastră patrie, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!“

Ușile Palatului, în care s-a ținut istorica sesiune a Marii Adunări Naționale, se deschid larg. În mijlocul oamenilor muncii vin în drum spre se-

Maurer și ceilalți conducători de partid și de stat. Sub ploaia de flori, conducătorii iubii ai poporului nostru își string mîinile și schimbă salutuluri cu cei ce îi întîmpină, exprîmîndu-și laolaltă bucuria și satisfacția pentru marile cuceriri revoluționare ale poporului, conștințite în această zi de august. Lozinci înflăcărâte, aplauze nesfîrșite, cîntece de bucurie fac să freămte inima Capitalei noastre, umplînd văzduhul de emoție. Sînt aici, pionieri ce-și vor aminti o clipă înscrisă în istorie, sînt aici muncitorii, intelectuali, militari dintre care unii se aflau tot în acest loc în decembrie 1947 cînd a fost proclamată Republica Populară. Cu toții aduc parca pașii grăbiți ai acestor vremi minunate pe care le trăim și în care ne făurim destinul sub conducerea Partidului Comunist Român, călăuză încercată a poporului în lupta pentru o viață mai bună.

Manifestația spontană a miilor de bucureșteni ogîndește dragostea fierbinte a întregului popor pentru patrie încre-

Se încing hore, răsună acordurile tarafurilor și orchestrelor populare. Artiștii amatori, în porul tradițional diferitelor regiuni ale țării, cîntă și dansează alături de toți cei de față, copleșiți de fericirea unei grandioase înfăptuiri.

Amiaza unei zile a devenit, astfel, timp de istorie. Mîna hotărîtă a poporului a întors ieri încă o filă ale cărei împliniri sînt înscrise în Constituția cea nouă.

Manifestarea spontană de masă din piața Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a avut loc la orele prînzului, după ce trimișii poporului în cel mai înalt for al țării, au votat Constituția socialismului, a continuat și a luat o și mai mare amploare pe măsură ce se apropia seara. Multime de oameni împînzeau piața, străzile învecinate, neînumărate hore s-au încins pretutindeni.

De la înălțimea estradelor din piața „Balada la Constituția României Socialiste“ rostită cu căldură de actorul Ion Gheorghe Arcudeanu de la Teatrul „Ion Creangă“ se împrăște ca un torent peste mulțime.

La ceasul de zenit răsune vara Că liberă și mîndră ne e glia Spre viitor de aur trece țara Republica Socialistă România.

Ștefan Emanoil, fochist la uzina de mecanică fină venise aici, în piață, tocmai din cartierul Balta Albă unde s-a mutat de curînd.

„Mi-am adus fiul să vadă și el cum se bucură întregul popor de această zi de sărbătoare. Sînt sigur că n-o va uita și va fi mîndru că a fost de față la nașterea, în cîntec și veselie, a Republicii Socialiste România“ — spune el.

Și alea ce duce spre sediul Marii Adunări Naționale din Piața Unirii e plină de lume. Sînt prezenți la horă, în jurul

binatul de cauciuc Jilava, Viscofil și altele.

Pînă seara tirziu asemenea serbări populare au mai avut loc în parcul Herăstrău, Piața Vitan, grădina Cîmîgîi, Parcul Obor și în alte piețe și cartiere bucureștene.

La telefon, correspondenții...

La Ploiești, în primele clipe după anunțarea istoricului eveniment.

În incinta șantierului de probă al uzinelor „1 Mai“ se ridică, asemenea unui catarg, turla celei mai noi instalații de foraj realizată în uzină — a 350-a din seria vestitelor 4 L.D. În virful ei, drapelul cu noua stemă de stat a Republicii Socialiste România, alături de gloriosul steag al Partidului Comunist Român. O alăturare simbolică ce vorbește de lupte, de biruinți, de un trecut glorios și de un prezent ridicat în această zi sărbătorească pe cea mai înaltă culme.

Sîntem fericiti că această instalație, montată înainte de termen în cîntecul zilei de 23 August, poartă de deasupra uzinei cele mai scumpe stîndarde ale noastre — ne spune inginerul Ion Rădoi.

Correspondenții noștri din întreaga țară ne-au transmis pînă la ore tirzii de seară vestii despre atmosfera sărbătorească care domnea pe întreg cuprinsul patriei. Pe străzile și piețele orașelor, pe ulițele satelor, mii și mii de oameni trăiau bucuria marilor sărbători.

La Galați, ne-a relatat corespondentul nostru, domnea o animație neobișnuită. Multime de cetățeni se afla pe arterele principale, în parcuri, pe faleza de la Dunăre, comen-

hore. Muzica și veselia au domînat orașul pînă tirziu în noapte.

În orașul de pe Someș, ne transmite corespondentul nostru din Cluj, domnește o atmosferă sărbătorească. În acordul orchestrelor și fanfarelor, în marile piețe ale orașului mii și mii de cetățeni de toate vîrstele și de diferite naționalități și-au manifestat din

plin entuziasmul de a trăi aceste zile.

La ora cînd închidem ediția astfel de vestii continuă să sosească din toate colțurile patriei, concretizînd satisfacția întregului popor de a vedea întruchipată în legea fundamentală a României Socialiste realizarea visurilor celor mai îndrăznețe pentru care a luptat și muncit poporul nostru.

Ieri la prînz, în piața Gheorghe Gheorghiu-Dej Foto: ION POPOVICI

Partidului Comunist Român, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe

deceia și adeziunea sa totală la politica înțeleaptă a partidului.

Tudor Vladimirescu și Nicolae Bălcescu, muncitori și artiști amatori de la ICECHIM, Com-

viata patriei și a poporului. În piața Republicii și în noul cartier Tiglina, s-au încins

ÎN EDITURA POLITICĂ a apărut:

CONSTITUȚIA
REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMÂNIA

într-un tiraj de masă

MUNCA NOASTRĂ ÎN SLUJBA PATRIEI SOCIALISTE

SATISFACȚIA MUNCII ÎNDEPLINITE

Sîntem mîndri că noua Constituție conferă patriei noastre numele de Republica Socialistă România. Întreaga brigadă s-a bucurat auzind că peste puțin timp vom trăi și muncii în Republica Socialistă România. Această veste ne umple inimile de bucurie. Titlul de doborînd prin succesele reputele de poporul nostru, succese la care în mică măsură am contribuit și noi, ne obligă să ne înzestăm eforturile pentru a da Republicii Socialiste România cit mai multe produse de înaltă calitate.

Zilele trecute brigada noastră de forjori a trăit un moment emoționant: am terminat cu mult înainte de termen una dintre cele mai importante comenzi pe care am executat-o în ultimii ani. Este vorba de lagărele pentru role destinate Combinatului siderurgic Galați, tînr și puternic vîlstar al metalurgiei românești. Acest

succes a fost posibil datorită inovației realizate de brigadă, inovație care elimină operația de preforjare, reducînd manopera cu 32 minute și economisind totodată patru kilograme de oțel pe bucată. Brigada noastră își concentrează în continuare atenția pentru executarea arborilor de role, tot pentru Galați, din care am și trimis peste 650 bucăți, și îndeplinirea angajamentului luat în cinstea lui 23 August, de-a realiza planul de producție al lunii cu două zile înainte de termen, de-a da economii de 5.000 lei și satisfacerea cu precădere a planului de colaborări cu alte uzine. Trebuie să arătăm că aceste obiective pe care ni le-am propus vor fi cu siguranță depășite.

Munca noastră, a forjorilor, este considerată o muncă grea. Dar această muncă este onorabilă de stat. Și în noua Constituție a țării se arată (în articolul 19)

că în sectoarele de muncă grea durata de muncă se reduce sub 8 ore fără scăderea salariului. Este o prevedere pe care noi o cunoaștem din realitatea zilelor noastre. Conștiința de toate acestea, noi, forjorii, ne străduim să dăm patriei cit mai multe produse. În ultimii ani, munca noastră s-a îmbunătățit. Au fost introduse în producție dispozitive și mașini care ne scutesc de efortul fizic extenuant, cunoscut de vechii fierari. În uzinele noastre s-a întocmit un plan de dezvoltare, în care se prevede construirea unei noi forje. Atunci va fi și mai ușor pentru forjori. Efortul fizic se înlocuiește cu cunoștințe profesionale la nivelul tehnic mondial. Și noi ne străduim să ținem pasul cu tehnica nouă.

VASILE LEONTE
șef de brigadă, secția forjă, uzinele „23 August” — București

Înalta funcție a științei

Eveniment istoric cu profunde semnificații, recentul Congres al P.C.R. a marcat o nouă etapă în dezvoltarea și propășirea poporului nostru. Prin amploarea și realismul său, programul de dezvoltare multilaterală — continuă și ascendentă — elaborat de către partid, aprobat și însoțit de întregul popor, conturează imaginea înfloritoare a României socialiste.

În contextul acestor mari transformări, activitățile științifice îi revin sarcini noi și importante, avînd ca orientare generală întreprinderea și îmbinarea cercetării fundamentale și aplicative. Prin rolul pe care știința este chemată să-l joace în dezvoltarea societății noastre socialiste, ea capătă o funcție nouă, reflectată atît în nivelul și profunzimea pe care trebuie să le atingă cît și în aportul pe care poate să-l aducă la realizarea obiectivelor economiei naționale și ale culturii.

Condițiile optime create în România socialistă, au determinat progrese importante pe toate fronturile științei. Încadrîndu-se în ritmul activității științifice generale, a devenit posibilă și dezvoltarea cercetărilor de bichimie în țara noastră. Înființarea unui Institut de bichimie al Academiei Republicii Socialiste România, organizarea de laboratoare de bichimie în diferite alte institute, precum și concentrarea unui număr de specialiști în diferite laboratoare din țară, au creat premisele unei dezvoltări continue a cercetărilor de bichimie. Organizarea și planificarea acestor cercetări, abordarea unor probleme fundamentale ale bichimiei contemporane, orientarea spre rezolvarea unor aspecte cu caracter aplicativ contribuie, de asemenea, la promovarea și ridicarea activității de cercetare în domeniul bichimiei la nivelul dezvoltării actuale a acestei științe pe plan mondial. În acești ani s-au format și s-au perfecționat o serie de cadre tinere, iar baza materială a cercetărilor, ca și posibilitățile de documentare

științifică, au crescut necontenit.

Progresele realizate, experiența dobîndită, perfecționarea și aprofundarea cercetărilor de bichimie în lumina noilor sarcini indică o cale ascendentă pe care se dezvoltă bichimia în țara noastră.

Profilarea Institutului de bichimie al Academiei Republicii Socialiste România și concentrarea direcțiilor de cercetare pe două probleme — bichimia hibridării la plante și cercetarea bazelor bichimice ale excitabilității materiei vii — corespund necesităților actuale și de perspectivă recomandate pentru dezvoltarea științei. Aceste probleme reprezintă direcții de mare actualitate în cercetarea bichimică fundamentală cu implicatii aplicative. Elaborarea și dezvoltarea în cadrul Institutului a unei noi concepții asupra naturii și structurii materiei vii va permite abordarea, ca și interpretarea cercetărilor ce se efectuează, dintr-un punct de vedere principal nou, puțin cunoscut astăzi, la înțelegerea și aprofundarea atît a proceselor bichimice implicite în hibridare, cît și a bazelor bichimice ale excitabilității. Rezultă astfel, că aceste cercetări fundamentale, îmbinate cu cele aplicative, contribuie la sporirea aportului bichimic în realizarea sarcinilor legate de construirea socialismului în țara noastră.

În lumina sarcinilor prevăzute de Congresul al IX-lea al P.C.R., conștiința de misiunea și responsabilitatea noastră de lucrători pe tărîmul științei, ne angajăm să muncim în viitor mai bine, mai profund, să ne concentrăm eforturile pentru ridicarea nivelului de competență și eficiență a cercetărilor noastre. Sîntem convinși că, astfel, vom putea contribui la propășirea științei, la dezvoltarea continuă a bichimiei în țara noastră.

Acad. prof. dr. E. MACOVSCI
Directorul Institutului de bichimie al Academiei Republicii Socialiste România

PRAVILĂ NOUĂ

Victor Eftimiu

O carte nouă, cartea legii drepte
Ocroitoare a celor mulți și buni
A izvorit din gînduri înțelepte
Purtînd învățătura din străbuni.

Zvîrlind ce-a fost pe vremuri, apăsare
Din tot ce-n vremuri gloatele-au rîvnit,
Din tot ce, liber, azi răsare
Vom țese vitorul înmîlit.

Menind o cale lungă să-și deschidă
Spre zarea care s-a înșeninat,
Trecutul de-ntunec și obidă
Acest popor, pe veci, l-a scuturat.

AICI ÎN CARPAȚI

Eugen Frunză

Aici, în Carpați, pe dealuri, pe șesuri,
m-am răspîndit și sint orșiuinde;
eu curg prin zăvoaie cu liniști rotunde,
eu rid în Cotnarul cu dulci înflesuri.

Visele tale s-au suprapus
în singele meu, pămîntule drag;
tu ești adîncul din care-mi trag
rîmna și zborul cel mai de sus.

Mă legăn cu iarba și înfloresc
odată cu merii albi din vale;
respir în ziduri, ard în metale,
și flutur în steagul muncitoresc.

Și-n clipele-acestea, trăim bucuria
Nădejdi-mplinite, un nou drum deschis
respir în ziduri, ard în metale,
cu lumina Stemei pe care stă scris:
Republica Socialistă România

Capitol de istorie nouă

La interval de numai o lună, au avut loc în țara noastră, două evenimente de importanță istorică: Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român din 19-24 iulie 1965 și sesiunea Marii Adunări Naționale din 20-21 august 1965.

Amîndouă marchează o etapă împlinită: victoria definitivă a socialismului în țara noastră, la orașe și sate. Această victorie a dus la profunde schimbări socio-economice în întreaga structură a societății noastre. La baza ei stă proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție. Buna administrare a acestei proprietăți, creșterea ei continuă, folosirea ei chibzuită sînt factorii care determină creșterea veniturilor naționale și implicit creșterea nivelului de trai. Între muncă și bunăstare patriei socialiste este astfel o legătură absolută.

Munca eroică a poporului sub conducerea înțeleaptă a partidului este aceea care a dus în ceva mai mult ca 20 de ani la victoria socialismului în țara noastră, la transformarea ei dintr-o țară „semi-

namente agricolă” într-o țară cu o industrie puternică, în plină dezvoltare și o agricultură în cea mai mare parte mecanizată.

Munca și productivitatea ei sînt chează înfloririi patriei noastre socialiste, a fericirii întregului popor. Înspre acest maret țel muncă este insuficientă de victorii de pînă acum, de încrederea în puterile noastre, de verificarea prin fapte a înțelepciunii liniei de dezvoltare trasată de partid. Directivele aprobate de Congres constituie documentul care va orienta în următorii ani munca de construcție economică pentru prosperitatea patriei.

Prevederile planului cincinal exprimă echilibrul între cerințele obiective de dezvoltare și posibilitățile resurselor materiale ale economiei noastre și constituie o reafirmare a justetei politicii partidului de construire a socialismului.

Viata planului stă în munca neprecupețită, plină de abnegație a oamenilor muncii, iar planul o dată împlinit prin această muncă înseamnă o nouă treaptă în înflorirea pa-

triei socialiste, în nivelul de trai al poporului. Fiecare om la locul său de muncă este un factor determinant al înfloririi patriei și al unei vieți mai bune pentru toți. Această conștiință dă tuturor un sentiment de nezdruclătoare solidaritate a muncii fiecăruia cu munca tuturor.

Cu aceste gînduri împingîm ziua de 23 August, avînd încredere neîstrămutată în energia și capacitatea poporului nostru, care de-a lungul anilor de la eliberarea țării și-a dobîndit, sub conducerea partidului, o bogată și rodnică experiență, s-a călît în lupta pentru făurirea vieții noi, socialiste.

Întregul popor, strîns unit în jurul partidului, va munci cu pasiune și elan pentru a obține noi victorii în înflorirea patriei noastre socialiste.

Începe un nou capitol la marea epopee a muncii, pe care 19 milioane de oameni încep să o scrie cu minile lor, cu sufletul lor.

DEMOSTENE BOTEZ

Partidului

I. Meîtoiu

O mîna-ntînsă am spre stele
Și alta-nfiptă în pămînt,
Cînd ard în cînturile mele
Și bucuriei dau cuvînt.

In zbor își poartă cutezanța
Visări — și eu li-s demiurg;
Încrezător măsor distanța
La stele fără de amurg.

Comori nedezgropate încă
Sînt pe pămînt — și-atunci le caut,
Pătrund — și cu uimire-adîncă
Răsună cînturi dragi de flaut.

Acelui soare eu le dăru
Pe al destinelor stăpin
Căci mi-a dat steag de-avînt și luptă:
Partidul Comunist Român!

De-aceea-n cînturile mele,
Ca puncte cardinale-arzînd,
O mîna-ntînsă am spre stele
Și alta-nfiptă în pămînt.

„TRĂIM ȘI MUNCIM ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA”

Cît de adevărate sînt aceste cuvinte pe care le rostim din toată inima, cit de emoționant a fost pentru noi toți momentul votării noii Constituții a țării. Fata mea, muncitoarea în aceeași fabrică cu mine, s-a căsătorit zilele trecute. I-am făcut o nuntă mare, frumoasă, cu mulți tovarăși de muncă, tineri din generația ei, vîrstnici, dintr-o mea și a soțului, căci și în muncă alături de noi. Eram toți din familia noastră în familia și mai mare a fabricii. Cîineva a ridicat paharul pentru fericire și mie mi-a venit să pîng... Fata mea întemeiază o familie sub soarele României Socialiste... Cu 21 de ani în urmă, chiar în anul eliberării, eu îmi înțepeam munca în fabrica aceasta adunînd de sub dără-măturile bombardamentelor, piesă cu piesă, curățînd-o, spălînd-o cu gaz și așezînd-o în mașinile din care aveam să scoatem prima producție pentru o țară liberă...

Astăzi, fabrica este de necunoscut ca și viața noastră. Secția în care lucrez, filatura pieptănată, a fost complet modernizată, s-au adus mașini noi, fabricate în țară. Lîngă ringuri am așezat mesele cu flori... Mă uitam la tovarășii mei de muncă. Ei sînt fîcși oare muncitorii chinuți de o-dinioară? A fost belșug la masa noastră și ne veți înțelege, cred, de ce primul pahar l-am închinat pentru partid, pentru cel care ne luminează viața și munca și bucuriile. Ce pot să spun?

Sînt pe deplin fericită!
STELA COSTACHE
ajutor de maistru la fabrica textilă „Dorobanțul” — Ploiești

Slove de foc și de lumină

Între cuvintele memorabile din cartea de aur a patriei, puține vor fi răsunat cu atîta strălucire, cu sensuri atît de profunde, cu un asemenea temel de viață, cum răsună acest rînd lapidar și solemn al Constituției noastre: „Întreaga putere, în Republica Socialistă România, aparține poporului, liber și stăpin pe soarta sa”.

Orîndu-ne vom îndrepta privirea, de la un capăt al altul al țării, vom vedea intrîndu-se aievea, în oameni și în faptele lor, miezul de foc și de lumină al cuvintelor amintite. Ele conștinesc una din cele mai mari biruințe din istoria țării și poporului nostru, victoria deplină a socialismului la orașe și la sate.

Acolo unde vibrează metalic furnale și cupitoare incandescente, unde se tău-rește zi de zi armura pașnică a noii României, mesierii cu chipuri dorogitoare luminate, garcă, de o flăcără înăuntră — roșesc, răspîdit, în tonță și oțel, mîndria celor liberi și stăpîni pe soarta lor.

„Liberi și stăpîni!” — spun zveltele coloane ale combinatului chimic, turnul temerar al termocentralei, pîdurile de sonde coborînd către Dunăre, aripa de befon a barajului înălfîndu-se cu semeție în zona vulturilor și norilor.

„Liberi și stăpîni!” — spune holda legănată de vînt, foșnînd într-un glas, de la zare la zare, și o îngînă, ca o mărturie deplină, fluviul de aur și de aramă redvîrsit în hombar.

„Liberi și stăpîni!” — șuieră locomotiva electrică,

fulger argintiu zvîrînd din minile constructorilor mîștri pe drumurile de fier ale țării — și o îngînă fluierul ciobănesc sus, în coasta muntelui, vîrînd de sirena de la mina din vale, cîntec de pionieri din tabăra dintre brazi sau din pașistea de nisip de lîngă mare.

Sînt abia douăzeci și unu de ani — vîrsta tineretii triumfătoare — de cînd aceste glasuri n-aveau chip să răsună, căci libertatea și puterea poporului erau încă vis... Dar în a-dînc, asemenea șuvoiului și-ai tale care prin piatră seacă, înmîmîndu-și toate strunele de apă vie — cei mai buni fii ai țării luptau pentru preschimbarea viselor în fapte, puneau, adesea cu singele lor, temelia zilei de azi. Marele talent înnoilor a spulberat pe totdauna orînduirea patrivnică poporului, a deschis drum de viață energicilor încătușate, a dat puțință de intrupare străvechului dor de libertate, de adevăr, de frumusețe. Întreaga noastră existență stă sub semnul acestei revoluții, prin care visul și tîpă se contopesc înecînd, iar cuvintele „liberi și stăpîni” exprimă cu tărie gîndurile și sentimentele fiecăruia dintre noi. Este în ele mîndria de a te fi smuls din negură, după lupte și jertfe de veacuri, mîndria de a minui unealta în scopul construcției pașnice, înepuțată între ruine fumegînde și ogoare brăzdate de schije, ca să se înalte în scurtă vreme la minunile cotidiei care ne bucură ochii și sufletul — mîndria de a

face lumea cu minile tale, dînd altă cale apelor și elanurilor, chibzînd gospodărește fiecare pas înainte, deschînd în același timp largul zărilor pentru cei ce vor fi, ca mine, fîuritorii și stăpîni ai României comuniste.

Ferestrele în care se ogîndește cerul — acolo, sus, la ultimul etaj al blocului abia terminat, larma voioasă a școlarilor care intră în clasă, după vacanță, și găsesc pe tablăle lucii milioane de manuale dăruite de stat, mîmurul răcoros al izvorului din pîdurile sau al fîntînii din stațiunea de odihnă, culorile, glasurile, ecurile vieții se contopesc într-un cîntec simplu și grav, repedînd, cu egală tărie, cuprînzătoare, cuvinte: „Liberi și stăpîni!”.

În slovele de foc și de lumină ale Constituției triumfătoare ideologii pentru care au luptat și s-au jertfit oțelii eroi, de-a lungul zbuciumatei noastre istorii, scînteiază, ca o constelație feroastră, temelnicile înfăptuiri ale prezentului — miște la orizont conturul grandios al României de mîine.

Acum, cînd țara noastră se cheamă Republica Socialistă România în care întreaga putere aparține poporului, liber și stăpin pe soarta sa, inimile tuturor se înclîcă cu dragoste și recunoștință în fața Partidului Comunist Român, arhitectul și stegarul tre-cerii noastre de la umbră la lumină.

DAN DEȘLIU

O temelie de pe care ne avîntăm mereu mai sus

Prin volul lor unanim și entuziast, aleși poporului deputați în M.A.N., au pecetluit actul prin care țara noastră se va numi Republica Socialistă România. Adoptarea Constituției Republicii Socialiste România se înscrie ca unul din marile evenimente din viața poporului român. Sentimentele pe care le încercă fiecare dintre noi, care participăm la acest moment emoționant, sînt cu atît mai puternice cu cît știm că fiecare dintre noi, ascultînd și dînd viață hotărîrilor partidului, ne-am străduț să ne aducem contribuția la marile realizări ce se întînesc pre-tutindeni pe întinsul patriei. În această zi, cînd pentru prima dată se înalță steagul Republicii Socialiste România, gîndul meu se îndreaptă spre acei constructori și oameni ai societății noastre, comunisti, care, mulți dintre ei, în vremurile crunte ale exploatarei capitaliste, nu au pregetat să-și sacrifice și viața pentru cauza dreaptă a poporului. După eliberarea patriei, comunistii au știut să conducă cu fermitate oamenii muncii spre țelul care astăzi a devenit o realitate.

Temelia pe care au fîurit-o, România Socialistă, este de nezdruclătoare. Pe această temelie am așezat pînă acum realizări de seamă de la care ne putem avînta mereu mai sus, pentru a da viață mărețului program trasat de Congresul al IX-lea al P.C.R. Avem deci o perspectivă largă spre viitor,

rînd că este o cinste și o îndatorire de onoare, așa cum scrie și în Constituția Republicii Socialiste România, să participăm prin muncă la făurirea viitorului luminos. Noi, brigada de mecanizatori care lucrăm pe ogoarele cooperativelor agricole de producție „Banatul” ne-am luat angajamentul ca în cinstea zilei de 23 August să terminăm arăturile pe terenurile eliberate de grîne, să punem bazele, în condiții optime, a recoltei viitoare. Angajamentul luat a fost îndeplinit. Tractoriștii Mihai Ilin, Vasile Sînteanu, Martin Schmidt, toți ceilalți, și-au organizat bine munca, au efectuat numai arături de calitate foarte bună. Mîndria noastră este ca prin calitatea lucrărilor ce le executăm să facem din mecanizare simbolul tehnicii noi la sate. Obiectivele prevăzute în documentele recentului Congres — sîntem convinși — vor deveni o realitate vie, o realitate pentru înfăptuirea căreia noi sîntem hotărîți să muncim neobosit.

VASILE VOICHIȚA

Erou al Muncii Socialiste,
șef de brigadă la S.M.T.
Sînnicolau Mare, regiunea Banat

Se știe că aici la Galați înălțăm unul dintre marile obiective ale viitorului cincinal. În raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu se subliniază: „O puternică dezvoltare va cunoaște siderurgia care în 1970 va realiza o producție de 6.3 milioane tone oțel. Cel mai mare aport la această creștere îl va aduce marele Combinat siderurgic de la Galați, a cărui construcție este în plină desfășurare”. Așa că nu va trece mult și un nou izvor de oțel, cel mai puternic din țară, se va revărsa spre unitățile industriale ale patriei. Echipele noastre de constructori și specialiști, sînt mobilizate pentru grăbirea construcției acestui mare obiectiv și convingerea unanimă este că îl vom realiza la cel mai înalt nivel tehnic. Este o convingere bazată pe realități, pe tot ceea ce oțelăștiința și tehnica, pe munca și entuziasmul nostru creator, al celor ce trăim în Republica Socialistă România.

ALEXANDRU DARZIU

inginer șef
la Combinatul siderurgic
„George Gheorghiu-Dea”
Galați

Discuții asupra proiectului de Constituție a Republicii Socialiste România

Cuvîntul deputatului Roman Moldovan

Ne-am obișnuit să măsurăm dezvoltarea societății noastre în unități de plan cincinal. Folosind o astfel de unitate de măsură, constatăm că din 1952 — data cînd a fost adoptată constituția în vigoare — au trecut două cincinale și jumătate. De la această dată și pînă în prezent, au avut loc importante realizări, s-au efectuat schimbări mari în întreaga noastră societate, în economia națională, care sînt cunoscute și simțite de toți cetățenii patriei, începînd cu elementele ce caracterizează baza societății ca: avuția națională, venitul național creat, fondurile fixe, producția materială industrială și agricolă etc., și sfîrșind cu efectul acestora în îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor Republicii noastre. În toată această perioadă a continuat realizarea cu consecvență a politicii partidului de industrializare socialistă, s-au înfăptuit transformări, adînci, de structură în agricultură, în știință și cultură, au continuat schimbări cantitative și calitative. S-a dezvoltat multilateral economia noastră ca un complex unitar echilibrat; forțele de producție au fost repartizate în volum sporit pe teritoriul țării; a crescut potențialul economic al patriei și, pe această bază, s-a lărgit participarea României la diviziunea internațională socialistă a muncii și la diviziunea mondială a muncii. Iată cîteva date ce caracterizează numeric fie dinamica, fie structura unor realități și care ilustrează convingător și ceste afirmații: în anul 1965, în țara noastră a crescut de aproape 3 ori, producția industrială de peste 4,4 ori, fondurile fixe productive în sectorul socialist de 3,7 ori, volumul desfacărilor de mărfuri cu amănuntul prin comerțul socialist de 3,8 ori, salariul real de 2,2 ori. S-au produs, de asemenea, schimbări de structură în economia noastră; din totalul populației ocupate peste 96 la sută lucrează în sectorul socialist față de 34 la sută în 1952; populația ocupată în industrie a sporit de la circa 12 la sută la peste 18 la sută.

Succesele reputeate de poporul nostru sub conducerea partidului, pe drumul desăvîririi construcției socialiste, au creat necesitatea adoptării unei noi constituții care — așa cum arăta, în expunerea făcută în fața noștră, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R. — este menită să asigure cadrul constituțional al desăvîririi construcției socialiste și pregătirii condițiilor de trecere la comunism.

Rog să-mi fie permis să folosesc prilejul dezbaterii noii Constituții și să mă refer la două din prevederile sale, care, din locul de muncă unde activez — Comitetul de Stat al Planificării — mi se par deosebit de importante pentru contribuția pe care o va aduce aplicarea lor la progresul continuu al economiei noastre. Mă refer la prevederile privind adoptarea planului de stat de către Marea Adunare Națională, precum și la articolele care prevăd că un principiu fundamental în funcționarea statului și a aparatului de stat central și local este conducerea și munca colectivă. Aceste două categorii de prevederi din proiectul noii Constituții formează elementele esențiale ce definesc și precează conținutul principiului fundamental — centralismul democratic — care stă la baza organizării întregii activități economice și a cărei aplicare — așa cum o dovedește experiența — asigură îmbinarea și concentrarea tuturor forțelor, de jos și pînă sus, într-o singură direcție. Aceste prevederi sînt menite, prin aplicarea lor consecventă, să continue adîncirea centralismului democratic în domeniul conducerii planificate a economiei, cu tot ceea ce înseamnă aceasta pentru perfecționarea activității de planificare și conducere a economiei, pentru îmbunătățirea formelor și metodelor folosite.

Articolul 13 din proiectul de Constituție, prevăzînd că „întreaga activitate de stat are drept scop dezvoltarea ordinii socialiste, creșterea conținută a bunăstării materiale și culturale a poporului, asigurarea libertății și demnității omului, afirmarea multilaterală a personalității umane”, precizează că pentru a înfăptui toate acestea, statul socialist român, între alte atribuții, „organizează, planifică și conduce economia națională, subliniind astfel funcțiile statului nostru și faptul — deosebit de important — că în condițiile desăvîririi construcției socialiste sporește rolul și funcțiile statului în conducerea planificată a economiei. Aceste prevederi relevă în același timp marea răspundere pe care o au lucrătorii din aparatul de stat, prin mijloacele cărora își îndeplinește statul aceste funcții.

Articolul 43 al noii Constituții, precizînd atribuțiile Marii Adunări Naționale, arată că aceasta „aprobă planul de stat al economiei naționale, bugetul de stat și contul general de încheiere a exercițiului bugetar”, evidențiînd astfel faptul că planul — ca instrument prin care se stabilește și se îndeplinește obiectivele politicii economice — înaintea de desfășurarea sa o atitudine cetățenească plină de răspundere în rezolvarea complexelor probleme ale construcției socialiste, împlinind în întregul ei spiritul de disciplină și de organizare, ce-i este caracteristic.

Masele largi de oameni al muncii, care au primit cu mare entuziasm și au dezbătut amplu proiectul de Constituție, găsesc în prevederile ei oglindirea înfăptuirilor la care au participat activ, etapă cu etapă, găsesc modul nou de a trăi și muncii în societatea socialistă pe care au făcut-o și o dezvoltă cu entuziasm, ceea ce conferă legii fundamentale a țării trăsături specifice ale realității noastre.

Intocmite peste noapte, constituțiile elaborate odinioară cu ușile închise de cîțiva politicieni ai oligarhiei burghezo-moșierilor erau de fapt simple transcrieri în completă neconcordanță cu realitățile țării noastre. Caracterizînd Constituția din 1866 ceea ce este deplin valabil și pentru cea din 1923, istoricul Nicolae Iorga nota cu amărăciune: „E încă una din manifestările umilitoarei slugăriei față de străinătatea apuseană... O cîr-păceală pripită și plină de lacune și contradicții. Halna alui trup, haina care nici măcar nu ne îmbrăca sfîngaci, ci era numai aruncată pe umerii goliciunii noastre... Aceste constituții de import nu reprezentau altceva decît o ipocrizie ridicată la rang de lege.

Cum era privită constituția burghezo-moșierească înfățișată plastic o caricatură din zilele „Dimineața” organ de presă al vremii, care putea fi bătut de apartenența la comunism, caricatură prezentînd un soldat cu arma în mînă, ce spunea: „Pe front am apărât țara de dușmani, aici apăr constituția împotriva țării”.

Expresie sintetică a marilor noastre cuceriri revoluționare, obținute sub conducerea fermă și clarvăzătoare a Partidului Comunist Român, noua Constituție izvorăște din tradițiile poporului român, din imperativul timpului nostru, din condițiile și stadiul dezvoltării social-economice a României de azi. Ea încununează încheierea unei etape victorioase, purcursă cu eroism și demnitate, și des-

pe executanții, este investit de forul suprem al puterii de stat — Marea Adunare Națională. Principiul călăuzitor — conducerea și munca colectivă — care se aplică în toate domeniile construcției socialiste, este înscris în proiectul noii Constituții, ceea ce înseamnă că acesta este nu numai un principiu călăuzitor, dar și obligator în munca noastră, a organelor centrale, a ministerelor, întreprinderilor, instituțiilor s.a.m.d.

Lucrările de elaborare a proiectelor de plan — proiecte care sînt în diferite etape de lucru aproximări succesive ale cadrului dezvoltării viitoare a economiei naționale, o previziune științifică a dezvoltării în perioada ce urmează — pentru a corespunde pe deplin realității, sînt și trebuie să fie rodul aplicării și folosirii muncii și conducerii colective. De asemenea, în activitatea de îndeplinire a planului în propunerile de măsuri de politică economică, o condiție esențială pentru a nu greși este să promovăm consecvent munca colectivă, confruntarea, schimbul de păreri, pentru a cunoaște realitatea în toată complexitatea sa și a sesiza și diferența esențială de particular. Raportul la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român arată că în problemele principale care privesc fie dezvoltarea internă, fie relațiile internaționale, partidul supune dezbaterii maselor largi, consultă țării poporului cele mai importante probleme, se sfătuiește cu oamenii muncii.

Înfăptuirea Directivelor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român va reprezenta un pas însemnat pe drumul desăvîririi construcției socialiste, ele fiind — așa cum le caracterizează Raportul la Congres — programul forțelor multilaterale a României socialiste, rodul gândirii și muncii colective ale conducerii partidului și statului, ale activiștilor de partid și de stat; Directivele prezintă în același timp o cunoaștere științifică și asigură foarte bogate elemente de orientare pentru activitatea și munca tuturor unităților și întreprinderilor noastre, a oamenilor muncii din uzine, fabrici, șantiere, gospodării agricole de stat, cooperative agricole de producție, unități științifice, culturale, ministere și altele. Cunoașterea dinainte, pentru o perioadă de 5 ani și respectiv de 10 ani a cadrului dezvoltării de ansamblu a economiei noastre, a ramurilor și subramurilor sale, a dinamicii și schimbărilor de structură — a schimbărilor calitative și cantitative — constituie elemente, factori care permit adoptarea de măsuri — în cîmpul de activitate a

Prin prevederile sale, proiectul de Constituție supus dezbaterii noastre crează condiții de manifestare suverană a națiunii noastre socialiste, desfășurarea creatoare a forțelor și energilor inepuizabile ale poporului: de aceea sînt de acord cu toate prevederile sale și-l voi vota cu căldură și dragoste patriotică, cu totală încredere și mîndrie cetățenească.

chide noi și luminoase perspective pentru viitor.

Tovarăși,

Una din problemele vitale ale societății, care și-a găsit la noi o rezolvare ce face cinste capacității politice și organizatorice a clasei muncitoare, este asigurarea dreptului la muncă al fiecărui cetățean, o mare cucerire a regimului nostru socialist. Constituția României Socialiste, supusă dezbaterii sesiunii noastre, ridică muncă la rangul unui drept fundamental, al celui mai înalt îndatoriri cetățenești. Garanția sigură a exercitării lui își găsește permanent temelul în politica partidului și statului nostru de industrializare a țării, de dezvoltare a proprietății socialiste, bază sigură a progresului economiei și a creșterii nivelului de trai al celor ce lucrează. De curînd, marele for al comunistilor, Congresul al IX-lea al partidului a fixat jaloanele evoluției României în următorii 5 ani, menite să continue pe o treaptă superioară procesul complex de desăvîrire a construcției socialiste.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia în raportul prezentat sesiunii noastre că „întreaga activitate a partidului nostru, telul suprem al politicii sale este îmbunătățirea continuă a vieții celor ce muncesc”. Aceste cîteva cuvinte exprimate cu toată puterea de convingere profundului umanism al politicii partidului nostru, confirmă pe deplin faptul că Partidul Comunist Român stăruie să absoarbă și să înlăture, în interesul vital al poporului, ale patriei noastre socialiste. Satisfacerea în măsură crescîndă a nevoilor celor ce muncesc se materializează în grija permanentă a partidului pentru sporirea continuă a veniturilor rezultate din muncă, în alocarea unor fonduri tot mai mari din bugetul statului pentru activitatea social-culturală a oamenilor muncii, ocrotirea sănătății și asigurarea unei bătrîneți lipsite de griji.

Pătrunsă de înțelegerea acestor politici, clasa muncitoare, întregul popor consacră planurile partidului de înflorire a patriei, expresie fidelă a propriilor năzuțeli de

transformări structurale, cînd rezolvarea complexă a problemelor politice, economice și culturale cere, potrivit largului democratism al orînduirii noastre, o participare unanimă activă și nemijlocită a întregului popor la conducerea treburilor obștești. Faptul că partidul este strîns legat de mase, le consultă în cele mai importante probleme ale construcției socialiste, constituie garanția sigură că măsurile adoptate în toate domeniile de activitate sînt măsuri juste și realist fundamentate. Din izvorul nesecat al inițiativei creatoare a maselor își trag seva înaltă înțelepciune a politicii partidului și guvernului, forța și vitalitatea societății socialiste. Poporul e marele sfîrșitor pe care se sprijină partidul și statul nostru în toate acțiunile întreprinse.

Lărgirea continuă a democrației socialiste caracterizează evoluția vieții noastre de stat în etapa actuală de desăvîrire a construcției socialiste. Această trăsătură este oglindită și de creșterea rolului organizațiilor de

Am citit și eu proiectul legii de căpătîi a țării noastre, Constituția Republicii Socialiste România. Au citit-o și tovarășii mei de muncă, de la Fabrica de postav din Buhuși, și cetățenii din circumscripția în care îmi desfășor activitatea ca deputat în marea safat al țării. Mi s-a umplut inima de bucurie cînd am văzut noile prevederi, drepturile și libertățile înscrise în această lege a legilor. Discutînd cu tovarășii mei de muncă, cu alți cetățeni, am aflat și la ei același mare entuziasm, aceeași profundă mîndrie patriotică și bucurie care le-au umplut suflurile după ce au parcurs cu nesat, articol după articol, proiectul noii Constituții. Și v-aș ruga să-mi îngăduiți a da glas, de la această înaltă tribună, cuvintelor de mulțumire pe care le-au rostit la adresa partidului și statului nostru o mulțime de moldoveni de pe dulciile și frumoasele noastre meleaguri: „Ea bine, spuneau ei, și du acolo sus, la Buharesti, cuvîntul nostru de bunăcredință pe care o simțim față de partid și stat, pentru siguranța și stîlnia cu care ne conduce, pentru viața plină de bucurii și satisfacții pe care ne-o asigură. Și mai spune acolo că noi sîntem pe deplin de acord cu tot ce-i scris în această mare lege a noastră, a tuturor — proiectul Constituției Republicii Socialiste România; că ne vom înși eforturile pentru a face realitate mărețele prevederi ale Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român”.

Proiectul Constituției Republicii Socialiste România ne impresionează profund prin drepturile și libertățile pe care le prevede, dar mai ales prin felul cum sînt ele garantate. Aici se vede și una din marile deosebiri între Constituția statului nostru socialist și constituțiile statelor burgheze. Căci, știm cu toții, și constituțiile burgheze inscriu unele drepturi, dar ele rămîn cuvinte

bolile profesionale făceau crunte ravagii.

Peste acest colț îndepărtat ca și peste întregul teritoriu al țării noastre a trecut, în cei 21 de ani de la eliberare, suflul înnoitor al revoluției populare. Bogățiile țării se află în mîinile oamenilor muncii, s-au construit numeroase fabrici, a crescut clasa muncitoare, țărînimă a pășit pe un drum nou — al cooperativizării agriculturii.

Fiecare om simte în viața sa ceea ce este conștient și în noua Constituție, anume că creșterea continuă a bunăstării materiale și culturale a poporului este unul din scopurile principale ale întregii activități de stat.

Timpul nu-mi îngăduie să mă opresc asupra nenumăratelor fapte mai mari și mai mici care ilustrează grăitor cum s-a schimbat traiul de zi cu zi al maramureșenilor — că au condiții tot mai bune de lucru, sînt răsplătiți și stimulați material și moral, în raport cu cantitatea și calitatea muncii, mîncînce, se îmbracă și locuiesc mai bine, se bucură de avantajele concediilor, asistente medicale, învătămîntului gratuit și altele.

Ca unul căruia i s-au încredințat sarcini în domeniul culturii așa vreau să spun cîteva cuvinte despre felul în care și-a arătat roadele revoluția culturală. În această privință ca și în toate celelalte, principalul constă în faptul că statul a creat o puternică bază materială și o dezvoltă necontenit. Activitatea cultural-educativă și artistică n-ar fi putut căpăta amploarea pe care o are astăzi, n-ar fi putut lua avîntul nemaiîntîlnit pe care-l cunoaștem cu toții, fără lăcăsurile, instituțiile și cadrele care răspîndesc zi de zi în mase lumina culturii.

Nu mai în regim de Maramureș există azi peste 470 de cămine culturale, 465 biblioteci, 248 cinematografe, 8 case rașionale de cultură, 2 teatre de stat, 5 muzee, o puternică grupare de artiști plastici, un

ansamblu de cîntece și dansuri, o orchestră simfonică și alte instituții de interes cultural. Se prevede ca pînă la sfîrșitul anului viitor să fie cîneficată întreaga regiune, să se lărgască rețeaua de biblioteci și multe altele.

Calculați aceasta la scara tuturor regiunilor țării și veți înțelege mai bine adevărul pe care-l reprezintă cuvintele din articolul 13 al Constituției, care arată că statul asigură condițiile pentru dezvoltarea artei și culturii.

Pentru a ne da seama de vastitatea muncii culturale-artistice trebuie să ne gîndim la zecile de mii de artiști culturali, formați artiști de amatori care se grupează în jurul lăcăsurilor de cultură, la concursurile, festivalurile, întrecerile artistice, diferitele serbări și manifestări culturale care se organizează aici și care antrenează milioane de oameni, stimulează dezvoltarea artei populare și culte, dau la iveală noi și noi talente.

Activitatea clocotitoare în instituțiile de artă, în așezămintele de răspîndire a culturii, în școlile de toate gradele, totul înseamnă permanentă înaltare a omului către culmile înțelegerii, cunoașterii și frumosului. Aceasta este una din căile care duc la realizarea a ceea ce scrie în Constituție — asigurarea libertății și demnității omului, afirmarea multilaterală a personalității umane.

Ca om de creație, am mandatul să transmit sesiunii din partea artiștilor plastici maramureșeni că înțîlnirea conducătorilor de partid și de stat cu oamenii de cultură și artă, cuvîntul rostit cu acel prilej, ca și cel rostit aici astăzi de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, au găsit și la noi o deplină ade-

tarea mișcării inovatorilor, la exercitarea controlului obșteesc, sindicatelor își vor spori aportul lor la înfăptuirea mărețelor sarcini trasate de Congresul al IX-lea al partidului. Sindicatele își vor aduce o contribuție și mai activă la răspîndirea cunoștințelor tehnice și economice cu aplicații practice imediate, la introducerea mai operativă în industrie a descoperirilor științei, de promovarea progresului tehnicii. O preocupare de prim-ordin va fi în continuare îmbunătățirea calității produselor, importantă problemă de stat. Folosind mai bine baza materială de care dispun, ca și formele obștești de influențare, sindicatele își vor amplifica munca de educare socialistă, dezvoltînd rolul tot mai important pe care-l are opinea publică în cultivarea atitudinii pline de griji față de avîntul obșteesc și respectarea legilor țării, înrădăcinînd sentimentul răspunderii morale colective pentru îndeplinirea îndatoririlor cetățenești.

Întregul nostru popor as-

publica Socialistă România femela are drepturi egale cu bărbatul. Statul ocrotește căsătoria și familia și apără interesele mamei și copilului”.

Viața ne dovedește marele adevăr prevăzut în articolul pe care l-am amintit. Niciînd în România burghezo-moșierească, femeia nu s-a bucurat de atîtea drepturi, de atîta respect și considerație de care se bucură astăzi. În zilele noastre, femeile din România socialistă, se bucură, în egală măsură cu bărbații, de toate drepturile. Prezența la Marea Adunare Națională a atîtor femei deputate și însuși faptul că eu, muncitoare din fabrică, pot să-mi spun cuvîntul de la această înaltă tribună, este încă o dovadă în acest sens.

Descăsușînd energia creatoare a poporului, regimul nostru a descăsușat totodată marea energie, pricepera și talentul tuturor femeilor, care reprezintă ceva mai bine de jumătate din populația țării. Femeile își aduc o contribuție de seamă la procesul de producție, în fabrici, uzine, pe șantieri, pe ogoare. Numeroase femei, prin condițiile create de partid și guvern, au devenit ingineri, doctori, profesori. Femeile din România sînt participante active la viața politică, obștească și cultural-artistică a țării. Încrederea și prețuirea de care se bucură femeile astăzi, în țara noastră, se reflectă din plin și la Fabrica de postav din Buhuși. Aici muncesc cu tot elanul și talentul care le caracterizează 3.200 de femei, dintre care zeci de ingineri și tehnicieni. Ne mîndrim că la creșterea prestigiului de care se bucură fabrica, atît în țară cît și peste hotare, o contribuție substanțială aduc și femeile. Anul acesta, întrecerea socialistă a cunoscut și cunoaște un și mai puternic elan, un și mai mare avînt. De la 260 frunze în anul precedent, astăzi avem evidențiate, lună de

lună, aproape 1.000 de textile. Avem toate temeiurile să ne mîndrim că fiecare a treia femeie din fabrică poartă titlul de cînte „Evidențiat în întrecerea socialistă”. Multe dintre tovarășele mele de muncă au fost distinse cu ordine și medali. Este și aceasta o dovadă a considerației și prețuirii de care se bucură astăzi femeile din țara noastră. În pauza unei adunări, cineva spunea cît în glumă, cît în serios, că dacă bărbații au toate motivele să se bucure de drepturile și libertățile cîștigate, apoi femeile, care au fost dublu exploatate și mai lipsite de drepturi, trebuie să se bucure mai mult decît bărbații. Și drept să vă spun, eu cred că tovarășul a avut dreptate.

Oamenii muncii din fabrica noastră știu bine că pentru cererea marilor drepturi de care ne bucurăm astăzi cu toții, și pe care le consfințește și garantează proiectul de Constituție, au luptat și s-au jertfit decenii de-a rîndul, sub conducerea partidului, cel mai bun fiu al poporului și că în istoria mărcării muncitorești din România au intrat și luptele muncitorilor de la Fabrica de postav-Buhuși.

Așa cum arătam la început, oamenii muncii, în mijlocul cărora muncesc și al căror mesaj îi aduc la această sesiune a Marii Adunări Naționale, sînt adînc recunoscători pentru drepturile pe care le asigură partidul și statul nostru. Ei își exprimă, prin cuvîntul meu modest, hotărîrea de a nu precupeți eforturile pentru realizarea cu succes a mărețului program de continuă înflorire a patriei noastre socialiste, trasat de istoricul Congres al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Voi vota cu încredere proiectul de Constituție, document în care se ogîndesc marile transformări revoluționare, viața nouă pe care o trăim.

Cu certitudinea că particip la un act de mare însemnătate istorică, voi vota noua Constituție a țării și voi contribui cu toate puterile mele la respectarea ei întocmai, cu convingerea că apar drepturile și libertățile poporului meu, liber și stăpîn pe soarta sa.

Înflăcăratul revoluționar Bălcescu, vișînd la o republică democratică, scria: „Într-o asemenea Republică poporul nu ascultă decît de slujbași aleși de dînsul chiar, care poruncesc în numele poporului și sînt datori a lucra numai pentru dînsul”.

As vrea să mă consider și eu un astfel de slujbaş.

Cuvîntul deputatei Anica Boeru

Am citit și eu proiectul legii de căpătîi a țării noastre, Constituția Republicii Socialiste România. Au citit-o și tovarășii mei de muncă, de la Fabrica de postav din Buhuși, și cetățenii din circumscripția în care îmi desfășor activitatea ca deputat în marea safat al țării. Mi s-a umplut inima de bucurie cînd am văzut noile prevederi, drepturile și libertățile înscrise în această lege a legilor. Discutînd cu tovarășii mei de muncă, cu alți cetățeni, am aflat și la ei același mare entuziasm, aceeași profundă mîndrie patriotică și bucurie care le-au umplut suflurile după ce au parcurs cu nesat, articol după articol, proiectul noii Constituții. Și v-aș ruga să-mi îngăduiți a da glas, de la această înaltă tribună, cuvintelor de mulțumire pe care le-au rostit la adresa partidului și statului nostru o mulțime de moldoveni de pe dulciile și frumoasele noastre meleaguri: „Ea bine, spuneau ei, și du acolo sus, la Buharesti, cuvîntul nostru de bunăcredință pe care o simțim față de partid și stat, pentru siguranța și stîlnia cu care ne conduce, pentru viața plină de bucurii și satisfacții pe care ne-o asigură. Și mai spune acolo că noi sîntem pe deplin de acord cu tot ce-i scris în această mare lege a noastră, a tuturor — proiectul Constituției Republicii Socialiste România; că ne vom înși eforturile pentru a face realitate mărețele prevederi ale Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român”.

Proiectul Constituției Republicii Socialiste România ne impresionează profund prin drepturile și libertățile pe care le prevede, dar mai ales prin felul cum sînt ele garantate. Aici se vede și una din marile deosebiri între Constituția statului nostru socialist și constituțiile statelor burgheze. Căci, știm cu toții, și constituțiile burgheze inscriu unele drepturi, dar ele rămîn cuvinte

bolile profesionale făceau crunte ravagii.

Peste acest colț îndepărtat ca și peste întregul teritoriu al țării noastre a trecut, în cei 21 de ani de la eliberare, suflul înnoitor al revoluției populare. Bogățiile țării se află în mîinile oamenilor muncii, s-au construit numeroase fabrici, a crescut clasa muncitoare, țărînimă a pășit pe un drum nou — al cooperativizării agriculturii.

Fiecare om simte în viața sa ceea ce este conștient și în noua Constituție, anume că creșterea continuă a bunăstării materiale și culturale a poporului este unul din scopurile principale ale întregii activități de stat.

Timpul nu-mi îngăduie să mă opresc asupra nenumăratelor fapte mai mari și mai mici care ilustrează grăitor cum s-a schimbat traiul de zi cu zi al maramureșenilor — că au condiții tot mai bune de lucru, sînt răsplătiți și stimulați material și moral, în raport cu cantitatea și calitatea muncii, mîncînce, se îmbracă și locuiesc mai bine, se bucură de avantajele concediilor, asistente medicale, învătămîntului gratuit și altele.

Ca unul căruia i s-au încredințat sarcini în domeniul culturii așa vreau să spun cîteva cuvinte despre felul în care și-a arătat roadele revoluția culturală. În această privință ca și în toate celelalte, principalul constă în faptul că statul a creat o puternică bază materială și o dezvoltă necontenit. Activitatea cultural-educativă și artistică n-ar fi putut căpăta amploarea pe care o are astăzi, n-ar fi putut lua avîntul nemaiîntîlnit pe care-l cunoaștem cu toții, fără lăcăsurile, instituțiile și cadrele care răspîndesc zi de zi în mase lumina culturii.

Nu mai în regim de Maramureș există azi peste 470 de cămine culturale, 465 biblioteci, 248 cinematografe, 8 case rașionale de cultură, 2 teatre de stat, 5 muzee, o puternică grupare de artiști plastici, un

ansamblu de cîntece și dansuri, o orchestră simfonică și alte instituții de interes cultural. Se prevede ca pînă la sfîrșitul anului viitor să fie cîneficată întreaga regiune, să se lărgască rețeaua de biblioteci și multe altele.

Calculați aceasta la scara tuturor regiunilor țării și veți înțelege mai bine adevărul pe care-l reprezintă cuvintele din articolul 13 al Constituției, care arată că statul asigură condițiile pentru dezvoltarea artei și culturii.

Pentru a ne da seama de vastitatea muncii culturale-artistice trebuie să ne gîndim la zecile de mii de artiști culturali, formați artiști de amatori care se grupează în jurul lăcăsurilor de cultură, la concursurile, festivalurile, întrecerile artistice, diferitele serbări și manifestări culturale care se organizează aici și care antrenează milioane de oameni, stimulează dezvoltarea artei populare și culte, dau la iveală noi și noi talente.

Activitatea clocotitoare în instituțiile de artă, în așezămintele de răspîndire a culturii, în școlile de toate gradele, totul înseamnă permanentă înaltare a omului către culmile înțelegerii, cunoașterii și frumosului. Aceasta este una din căile care duc la realizarea a ceea ce scrie în Constituție — asigurarea libertății și demnității omului, afirmarea multilaterală a personalității umane.

Ca om de creație, am mandatul să transmit sesiunii din partea artiștilor plastici maramureșeni că înțîlnirea conducătorilor de partid și de stat cu oamenii de cultură și artă, cuvîntul rostit cu acel prilej, ca și cel rostit aici astăzi de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, au găsit și la noi o deplină ade-

Discuții asupra proiectului de Constituție a Republicii Socialiste România

Cuvîntul deputatului Andrei Oțetea

În scurtul răstimp care ne separă de data promulgării Constituției din 1962, noi am trăit o întreagă perioadă istorică. Comparînd situația noastră de azi cu cea din 1952, toți cei care am trăit acești ani am avut impresia unui salt imens de la o epocă istorică la alta. Observatorii străini au relevat același fapt vorbind de miracolul românesc. În adevăr, profundele transformări social-economice care s-au produs în acest interval au schimbat radical structura societății noastre. Dintr-o țară agrară, am devenit o țară industrială cu o agricultură în plină dezvoltare, în care 51 la sută din venitul național provine din industrie, ca și trei sferturi din exportul nostru. Și mai limpede de apare acest fapt comparînd repartiția populației între agricultură și industrie. Înainte de ultimul război, 78 la sută din populația țării noastre lucra în agricultură. Azi procentul a scăzut la 57, urmînd ca în 1970 să se reducă la 50. Această însemnă că țara noastră a încetat de a mai face parte din Europa subdezvoltată, furnizoare de materii prime și produse alimentare Europei industriale, care plătea produsele noastre brute cu articole rafinate accesibile doar unei infime minorități privilegiate.

Ca țară agricolă, cu o mică producție industrială, România a fost condamnată la soarta tuturor țărilor neindustriale și supuse exploatarii capitaliste străine, în care producția e prea mică pentru a satisface nevoile tuturor și în care cota-parte a maselor populare e coborîtă la nivelul scăzut al producției. Această stare de lucruri s-a tradus și la noi, din evul mediu pînă în epoca contemporană, în foamete periodică, debilitate fizică, epidemii, moarte precoce, un procent enorm de mortalitate infantilă. Toate aceste fenomene, caracteristice tuturor țărilor neindustrializate, au făcut ca durata medie a vieții să oscileze în jurul vârstei de 30 de ani.

Ca urmare a luptei poporului și a politicii partidului de industrializare socialistă, țara noastră s-a dovedit capabilă să ridice nivelul de trai al oamenilor muncii, să înlăture calamitățile din trecut și să ridice durata medie a vieții la peste 68 de ani.

Îată de ce partidul a făcut din industrializarea țării pîr-

ghia progresului economic și cultural al poporului. În urmărirea acestui obiectiv, țara noastră a obținut victorii care i-au asigurat independența economică și au schimbat condițiile de existență ale omului.

Proiectul de Constituție, supus deliberării Marii Adunări Naționale, exprimă și consacră aceste năzuinți și deschide largi perspective de dezvoltare, cărora rezultatele obținute pînă acum le dau un conținut precis și însușelitor.

Suprema încoronare a acestor cuceriri e deplina independență și suveranitatea națională pe care proiectul de Constituție le-a înscris în articolul întâi: „Republica Socialistă România este stat al oamenilor muncii de la orașe și sate, suveran, independent și unitar. Teritoriul său este inalienabil și indivizibil“.

În conciziunea lui lapidară, acest articol rezumă cuceririle fundamentale pe care, sub conducerea partidului, țara noastră le-a dobîndit în anii pîterii populare și care, pe lingă suveranitatea și independența deplină, l-au adus un mare prestigiu internațional. Propoziția ultimă care proclamă că teritoriul României socialiste „este inalienabil și indivizibil“ evocă ecoul luptei de veacuri înscununate azi de o izbîndă deplină.

„Deținător suveran al puterii“, liber și stăpîn pe soarta sa — aceste declarații de principiu au pentru noi un accent atît de bruirot, fiindcă sufletele noastre vibrează încă de efortul luptei și fiindcă ele exprimă aspirațiile de veacuri, în sfîrșit împlinite, ale poporului nostru.

Pentru a realiza exact ce înseamnă cuvintele „liber și stăpîn pe soarta sa“ e de ajuns să ne reamintim declarația deputătorilor pînă în Divanul ad-hoc al Moldovei din 1857: „Pînă astăzi, declarăm ei, toate sarcinile cele mai grele numai asupra noastră au fost puse, și noi nici de unele bunuri ale țării nu ne-am îndulcit, iar alții, fără să fie puși la nici o povară, de toată mana țării s-au bucurat“. Și, după ce enumeră toate năpăstiele și silnicile îndurate, declarația încheie într-un strigăt de desperare: „Vrem să scăpăm, vroim să ne răscumpărăm, să nu mai fim al nimănui, să fim numai ai țării, să avem și noi o țară!“

Această țară este astăzi a poporului fiindcă, sub conducerea Partidului Comunist Român, el a cucerit-o și fiindcă această cucerire l-a făcut „liber și stăpîn pe soarta sa“. Proiectul de Constituție o consacră în accepțiunea cea mai înaltă și mai nobilă a cuvîntului.

Baza suveranității poporului o constituie proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție. De aceea, proiectul de Constituție atribuie proprietății socialiste, de stat și cooperatistă, un rol hotărîtor în dezvoltarea economică și culturală a patriei. Devenind singuri deținători ai bogățiilor țării, oamenii muncii o folosesc spre binele tuturor.

În orînduirea noastră, proprietatea încetează de a mai fi un instrument de aspirare și exploatare a omului de către om, cum este în societatea burgheză.

Proiectul de Constituție apără, deci, proprietatea socialistă sub forma proprietății de stat și a proprietății cooperatiste și garantează proprietatea personală care rezultă din muncă.

În al doilea rînd, proiectul de Constituție garantează existența fiecărui cetățean prin muncă, „remunerată după cantitatea și calitatea ei“. Constituția noastră face din muncă „o îndatorire de onoare pentru fiecare cetățean“ și garantează tuturor cetățenilor libertățile democratice fundamentale.

Consecințele acestor principii, garantate, nu numai enunțate ca în constituțiile burgheze, sînt libertatea politică și egalitatea socială a tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România și unitatea națiunii. Desăvîrșind omogenitatea economică, socială și ideologică a națiunii, industria socialistă a creat condițiile deplinei sale dezvoltări și ale afirmării întregii sale capacități. Proiectul de Constituție a consfințit și acestul de națiune la treapta superioară, aceea de națiune socialistă, stimulîndu-i forțele de creație și îndrumînd efortul spre clădirea viitorului său.

Cucerirea puterii de către clasa muncitoare și construcția socialismului asigură egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate.

O altă trăsătură caracteristi-

că a proiectului de Constituție o constituie contribuția atribuită științei și oamenilor de știință în desăvîrșirea construcției socialismului. Proiectul de Constituție rezervă fundamentală, poporul nostru a trebuit să străbată un drum lung, care mai cu seamă în ultimele două decenii a fost jalonat cu mari realizări pe plan social-economic, politic și cultural.

Proiectul de Constituție proclamă într-un alineat special, printre sarcinile care revin statului socialist român și pe aceea de a dezvolta învățămîntul de toate gradele, de a asigura condițiile pentru dezvoltarea științei, artei și culturii, de a înăpăta ocrotirea multelor decenii truse după puterile mele, în aceste trei domenii: al învățămîntului, al științei și al sănătății publice, salut cu bucurie și mîndrie perspectivele ce se deschid în țara noastră progresului culturii și consolidării sănătății maselor muncitoare.

Drepturile multiple consacrate de noua Constituție trebuie să contribuie din plin la prosperitatea, fericirea și sănătatea cetățenilor patriei noastre. Amintesc numai despre dreptul la muncă, la odihnă, la asigurarea materială în caz de bătrînețe, boală sau incapacitate de muncă, la învățătură și altele. Dar admirabilul cadru juridic și politic pe care îl reprezintă noua Constituție creează pentru fiecare din noi, pe măsura posibilităților și răspunderilor

Insușeștii de perspectivele mărețe pe care noua Constituție le deschide țărilor noastre, oamenii de știință vor depune toate eforturile spre a răspunde cu cinstire îndatoririlor care le revin în efortul de a ridica cercetarea științifică la înălțimea marilor probleme ale desăvîrșirii construcției socialismului și a contribuiei alături de clasa muncitoare și de țărînime, la dezvoltarea economiei și culturii și la bunăstarea întregului nostru popor.

Împănă cu toți oamenii muncii, oamenii de știință din țara noastră își vor consacra toate puterile pentru a constitui în mersul lor hotărît pe calea progresului, constituind în același timp începutul unei noi etape în dezvoltarea țării noastre. Marile bogății ale patriei, hîrnicia fără seamă a mîinătorului nostru popor și îndosebi înțeleapta cîrmuire a statului au contribuit deopotrivă la propășirea țării, dîndu-i putință să intre în orînduirea socialistă.

Într-o atmosferă de seninătate, care vadește satisfacția împlinirii desăvîrșite a îndatoririlor sale și încredere necîntită în viitorul fericit al patriei, poporul nostru întîmînă cu îndreptățită bucurie noua sa Constituție. În pielea noastră, în sufletul nostru, țara noastră este o mare realizare. Marile bogății ale patriei, hîrnicia fără seamă a mîinătorului nostru popor și îndosebi înțeleapta cîrmuire a statului au contribuit deopotrivă la propășirea țării, dîndu-i putință să intre în orînduirea socialistă.

Îmbinate într-o armonioasă încheiere, dreapta orînduire socială și cuprinzătoarea prelegi fundamentale a țării. Mii de oameni ai muncii, folosindu-se din plin și cu acest prilej de libertatea presei, și-au spus cuvîntul în cadrul sesiunilor dezbateri. Iar acum, milioane de oameni, întregul nostru popor la cunoștință cu mîndrie și satisfacție adîncă prin intermediul micului ecran, pe calea undelor și prin presa de raportul la proiectul de Constituție, prezentat de către tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Mîlînd activ pentru înfăptuirea politicii partidului, presa din țara noastră — atît cea în limba română, cît și cea în limba naționalităților conlocuitoare — și-a cîștigat prețuirea celor mai largi mase. În paginile ei își găsește reflectarea multiple probleme ale construcției socialiste și vieții internaționale contemporane. Fiecărui lucrător din presă îi revine marea îndatorire de a-și îmbunătăți conștiința muncii, de a oglindi cu măiestrie creația entuziasmată a poporului nostru pentru transpunerea în fapte a mărețelor sarcini trasate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Lucrătorii din presă, pătrunși de înalta răspundere politică ce le este încredințată, sînt pe deplin conștienți de faptul că garanția îndeplinirii cu succes a sarcinilor care le revin și a creșterii contribuției la opera de desăvîrșire a socialismului a fost și va rămîne conducerea presei de către partid.

Îmi exprim adevăratele deplină la legea fundamentală a țării, care va proclama noua denumire a țării — denumirea cea mai corespunzătoare realităților de azi, noii etape de dezvoltare pe care o străbătem, denumirea mîndră: Republica Socialistă România.

Adoptarea noii Constituții a României socialiste marchează o etapă din cele mai importante din atît de bogata istorie a țării noastre. Pentru a-și dăruia o asemenea lege fundamentală, poporul nostru a trebuit să străbată un drum lung, care mai cu seamă în ultimele două decenii a fost jalonat cu mari realizări pe plan social-economic, politic și cultural.

Proiectul de Constituție proclamă într-un alineat special, printre sarcinile care revin statului socialist român și pe aceea de a dezvolta învățămîntul de toate gradele, de a asigura condițiile pentru dezvoltarea științei, artei și culturii, de a înăpăta ocrotirea multelor decenii truse după puterile mele, în aceste trei domenii: al învățămîntului, al științei și al sănătății publice, salut cu bucurie și mîndrie perspectivele ce se deschid în țara noastră progresului culturii și consolidării sănătății maselor muncitoare.

Drepturile multiple consacrate de noua Constituție trebuie să contribuie din plin la prosperitatea, fericirea și sănătatea cetățenilor patriei noastre. Amintesc numai despre dreptul la muncă, la odihnă, la asigurarea materială în caz de bătrînețe, boală sau incapacitate de muncă, la învățătură și altele. Dar admirabilul cadru juridic și politic pe care îl reprezintă noua Constituție creează pentru fiecare din noi, pe măsura posibilităților și răspunderilor

Insușeștii de perspectivele mărețe pe care noua Constituție le deschide țărilor noastre, oamenii de știință vor depune toate eforturile spre a răspunde cu cinstire îndatoririlor care le revin în efortul de a ridica cercetarea științifică la înălțimea marilor probleme ale desăvîrșirii construcției socialismului și a contribuiei alături de clasa muncitoare și de țărînime, la dezvoltarea economiei și culturii și la bunăstarea întregului nostru popor.

Împănă cu toți oamenii muncii, oamenii de știință din țara noastră își vor consacra toate puterile pentru a constitui în mersul lor hotărît pe calea progresului, constituind în același timp începutul unei noi etape în dezvoltarea țării noastre. Marile bogății ale patriei, hîrnicia fără seamă a mîinătorului nostru popor și îndosebi înțeleapta cîrmuire a statului au contribuit deopotrivă la propășirea țării, dîndu-i putință să intre în orînduirea socialistă.

Într-o atmosferă de seninătate, care vadește satisfacția împlinirii desăvîrșite a îndatoririlor sale și încredere necîntită în viitorul fericit al patriei, poporul nostru întîmînă cu îndreptățită bucurie noua sa Constituție. În pielea noastră, în sufletul nostru, țara noastră este o mare realizare. Marile bogății ale patriei, hîrnicia fără seamă a mîinătorului nostru popor și îndosebi înțeleapta cîrmuire a statului au contribuit deopotrivă la propășirea țării, dîndu-i putință să intre în orînduirea socialistă.

Îmbinate într-o armonioasă încheiere, dreapta orînduire socială și cuprinzătoarea prelegi fundamentale a țării. Mii de oameni ai muncii, folosindu-se din plin și cu acest prilej de libertatea presei, și-au spus cuvîntul în cadrul sesiunilor dezbateri. Iar acum, milioane de oameni, întregul nostru popor la cunoștință cu mîndrie și satisfacție adîncă prin intermediul micului ecran, pe calea undelor și prin presa de raportul la proiectul de Constituție, prezentat de către tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Mîlînd activ pentru înfăptuirea politicii partidului, presa din țara noastră — atît cea în limba română, cît și cea în limba naționalităților conlocuitoare — și-a cîștigat prețuirea celor mai largi mase. În paginile ei își găsește reflectarea multiple probleme ale construcției socialiste și vieții internaționale contemporane. Fiecărui lucrător din presă îi revine marea îndatorire de a-și îmbunătăți conștiința muncii, de a oglindi cu măiestrie creația entuziasmată a poporului nostru pentru transpunerea în fapte a mărețelor sarcini trasate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Lucrătorii din presă, pătrunși de înalta răspundere politică ce le este încredințată, sînt pe deplin conștienți de faptul că garanția îndeplinirii cu succes a sarcinilor care le revin și a creșterii contribuției la opera de desăvîrșire a socialismului a fost și va rămîne conducerea presei de către partid.

Îmi exprim adevăratele deplină la legea fundamentală a țării, care va proclama noua denumire a țării — denumirea cea mai corespunzătoare realităților de azi, noii etape de dezvoltare pe care o străbătem, denumirea mîndră: Republica Socialistă România.

noastre, îndatoriri de cea mai mare însemnătate în ceea ce privește îmbogățirea și adîncirea permanentă a conținutului pe care trebuie să-l dobîndească acest cadru. Se știe, de pildă, că în țara noastră lucrează un număr mare de medici, ceea ce ne situează pe plan mondial printre țările cu foarte bună asigurare de cadre medico-sanitare. Dacă în 1938 România dispunea de un medic la 1895 locuitori, astăzi avem un medic la 696 locuitori. Ne interesează totuși din ce în ce mai mult nu numai aspectul cantitativ, dar și cel calitativ al acestei impresionante realizări din domeniul sănătății publice. Va trebui să studiem cu grijă în ce fel putem îmbunătăți continuu deservirea medicală a populației prin ridicarea nivelului profesional al lucrătorilor sanitari. Astfel, trebuie manifestată o preocupare deosebită pentru ameliorarea programelor de învățămînt, degajîndu-l pe studentul medicinist de obligația risipirii eforturilor în prea numeroase direcții, după cum trebuie reexaminată structura învățămîntului suprauniversitar, în vederea formării unor specialiști cît mai temeinic pregătiți.

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a acordat o mare atenție problemelor învățămîntului de toate gradele. Aceasta demonstrează grija manifestată în țara noastră față de tinăra generație. Fie-mi îngădui să-mi exprim satisfacția pentru aceasta, cu convingerea

că factorii de răspundere vor arăta inițiativă și competență, astfel ca, începînd din cursul elementar, copiii să primească acele cunoștințe indispensabile omului modern, dar fără o suprasolicitare a capacităților intelectuale, care nu poate decît să dăuneze dezvoltării sale armonioase.

V-am împărtășit în fugă aceste reflecții, dragi tovarăși, fiind încredințat că nici cu un prilej sîrbătoresc ca acela pe care îl trăim acum, nu este un lucru nepotrivit să chibzuim asupra a ceea ce avem încă de făcut pentru ca viața poporului nostru să fie tot mai luminoasă și mai demnă. Garanția propășirii continue a patriei noastre este munca neobosită a fiilor ei din fabrici, de pe ogoare, din laboratoare și din lăcășurile de cultură, muncă îndrumată de o concepție științifică asupra dezvoltării societății.

În epoca noastră de mare avînt al cunoașterii omenești în general și al tehnicii în special trebuie să asigurăm întregului popor posibilitatea de a beneficia de realizările civilizației, după cum trebuie să aducem contribuția noastră la progresul culturii mondiale. Ca să mă refer numai în domeniul medicinei, opera lui Victor Babeș, Gheorghe Marinescu, Toma Ionescu, Ion Cantacuzino, Constantin Levdătti, ne dovedește că poporul nostru poate oferi științei universale aștri de prima mărime. Trebuie să folosim din plin posibilitățile oferite de regimul nostru, astfel ca

mostenirea științifică a acestor deschizători de drumuri să fie mereu valorificată și îmbogățită. Niciodată în trecut oamenii de știință nu au găsit atîta stimă și sollicituine la conducătorii țării, fapt care constituie astăzi un motiv pentru noi de a ne pune în treaga putere de muncă în serviciul colectivității. Sentimentul utilității sociale a eforturilor sale trebuie să-l însuflețească pe fiecare savant, pe fiecare om de laborator, pe fiecare cercetător din România Socialistă.

Nu încapa îndoială că noua Constituție reprezintă un îndemn către noi înfăptuiri, capabile să asigure o viață și mai bună fiecărui locuitor al țării noastre, indiferent de naționalitate, confesiune sau profesie. Legea noastră fundamentală ogîndește astfel calitățile cele mai respectabile ale poporului nostru, precum dragostea de muncă, simțul dreptății, dragostea de libertate și, mai presus de toate, care generozitate care o exprimă cuvîntul românesc, atît de bogat în înțelesuri — omenia.

Ca unul din cei mai în vîrstă dintre dumneavoastră, permitteți-mi tovarăși deputați și deputate, să-mi exprim speranța și convingerea că era socialistă va prilejiu poporului nostru mărețe înfăptuiri, care vor ridica necontenit bunăstarea și nivelul cultural al maselor și vor contribui la mersul înainte al umanității.

Cuvîntul deputatului Justin Moiescu

În cartea vieții sale, poporul nostru scrie acum cu litere de aur o nouă pagină: așezarea de drept a socialismului în țară prin adoptarea Constituției Republicii Socialiste România. Acest eveniment istoric încununează strădaniile de peste două decenii ale oamenilor muncii din patria noastră, în mersul lor hotărît pe calea progresului, constituind în același timp începutul unei noi etape în dezvoltarea țării noastre. Marile bogății ale patriei, hîrnicia fără seamă a mîinătorului nostru popor și îndosebi înțeleapta cîrmuire a statului au contribuit deopotrivă la propășirea țării, dîndu-i putință să intre în orînduirea socialistă.

Într-o atmosferă de seninătate, care vadește satisfacția împlinirii desăvîrșite a îndatoririlor sale și încredere necîntită în viitorul fericit al patriei, poporul nostru întîmînă cu îndreptățită bucurie noua sa Constituție. În pielea noastră, în sufletul nostru, țara noastră este o mare realizare. Marile bogății ale patriei, hîrnicia fără seamă a mîinătorului nostru popor și îndosebi înțeleapta cîrmuire a statului au contribuit deopotrivă la propășirea țării, dîndu-i putință să intre în orînduirea socialistă.

Îmbinate într-o armonioasă încheiere, dreapta orînduire socială și cuprinzătoarea prelegi fundamentale a țării. Mii de oameni ai muncii, folosindu-se din plin și cu acest prilej de libertatea presei, și-au spus cuvîntul în cadrul sesiunilor dezbateri. Iar acum, milioane de oameni, întregul nostru popor la cunoștință cu mîndrie și satisfacție adîncă prin intermediul micului ecran, pe calea undelor și prin presa de raportul la proiectul de Constituție, prezentat de către tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Mîlînd activ pentru înfăptuirea politicii partidului, presa din țara noastră — atît cea în limba română, cît și cea în limba naționalităților conlocuitoare — și-a cîștigat prețuirea celor mai largi mase. În paginile ei își găsește reflectarea multiple probleme ale construcției socialiste și vieții internaționale contemporane. Fiecărui lucrător din presă îi revine marea îndatorire de a-și îmbunătăți conștiința muncii, de a oglindi cu măiestrie creația entuziasmată a poporului nostru pentru transpunerea în fapte a mărețelor sarcini trasate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Lucrătorii din presă, pătrunși de înalta răspundere politică ce le este încredințată, sînt pe deplin conștienți de faptul că garanția îndeplinirii cu succes a sarcinilor care le revin și a creșterii contribuției la opera de desăvîrșire a socialismului a fost și va rămîne conducerea presei de către partid.

Îmi exprim adevăratele deplină la legea fundamentală a țării, care va proclama noua denumire a țării — denumirea cea mai corespunzătoare realităților de azi, noii etape de dezvoltare pe care o străbătem, denumirea mîndră: Republica Socialistă România.

Într-o atmosferă de seninătate, care vadește satisfacția împlinirii desăvîrșite a îndatoririlor sale și încredere necîntită în viitorul fericit al patriei, poporul nostru întîmînă cu îndreptățită bucurie noua sa Constituție. În pielea noastră, în sufletul nostru, țara noastră este o mare realizare. Marile bogății ale patriei, hîrnicia fără seamă a mîinătorului nostru popor și îndosebi înțeleapta cîrmuire a statului au contribuit deopotrivă la propășirea țării, dîndu-i putință să intre în orînduirea socialistă.

Îmbinate într-o armonioasă încheiere, dreapta orînduire socială și cuprinzătoarea prelegi fundamentale a țării. Mii de oameni ai muncii, folosindu-se din plin și cu acest prilej de libertatea presei, și-au spus cuvîntul în cadrul sesiunilor dezbateri. Iar acum, milioane de oameni, întregul nostru popor la cunoștință cu mîndrie și satisfacție adîncă prin intermediul micului ecran, pe calea undelor și prin presa de raportul la proiectul de Constituție, prezentat de către tovarășul Nicolae Ceaușescu.

ranțarea deplinei lor libertăți religioase, credincioși și slujitori bisericilor, însușeștii de năzuințele mărețe ale întregului nostru popor, își vor aduce, cu hîrnicie și devotament, întreaga lor contribuție la sporirea binelui obștesc, ca împreună lucrători cu toți oamenii muncii din țară la zidirea cea nouă a patriei noastre dragi.

Constituția a asigurării unei vieți fericite pentru întregul nostru popor, legea fundamentală a României socialiste este în același timp o Constituție a colaborării noastre pe plan internațional. „În scopul asigurării păcii și înțelegerii între popoare“. Astfel, prin însăși legea sa fundamentală, poporul nostru făgăduiește să continue activitatea sa hotărîtoare pe arena internațională ca popor al păcii, al înțelegerii și prieteniei între popoare, înfăptîndu-se pe plan mondial ca slujitor al cerințelor majore ale conștiinței umane.

Asigurarea păcii înseamnă asigurarea vieții neamului omenesc. În epoca noastră, proporțiile de cataclism mondial al unui eventuale război atomic implică pustuirea unor țări sau întregi continente, pentru vreme îndelungată. În cîteva ceasuri poate dispărea, pentru totdeauna, o dată cu vieții omenesci fără de număr, tot ceea ce omenirea a realizat mai bun și mai frumos pe tărimul artei, științei și culturii, în general, veacuri de-a rîndul. De aceea, atît în virtutea intereselor lor proprii, cît și din respect pentru demnitatea umană, prin prețuirea vieții omului și cinstirea înfăptuirilor lui, toate popoarele au datoria sfîntă să contribuie împreună la așezarea păcii trăinice în lume.

Astăzi, pentru apărarea vie-

ții omenirii, necesitatea coexistenței pașnice între statele cu sisteme social-politice diferite este o realitate pe care nu trebuie s-o ignoreze nimeni. Dar pentru a produce roadele așteptate, coexistența pașnică nu trebuie înțeleasă ca un simplu factor static care frînează izbucnirea unui război. În concepția statului nostru, coexistența pașnică are un conținut larg și un caracter dinamic. Ea se referă la o cooperare activă și multilaterală a tuturor popoarelor în scopul așezării păcii trăinice în lume.

O pace trăinică presupune însă nu numai evitarea războiului în vremea noastră, ci însăși eliminarea lui din istoria omenirii pentru totdeauna. În acest scop, generația noastră are datoria nu numai de a lăsa moștenire generațiilor viitoare o lume în pace, dar și de a le pregăti pentru a păstra și ele mai departe pacea în lume.

În lucrarea aceasta de asigurare a păcii trăinice între popoare, împreună cu toți filii patriei noastre, credincioși și slujitorii bisericilor își vor înțeți strădaniile pentru biruința definitivă a binelui împotriva răului, a vieții împotriva morții, a păcii împotriva războiului.

Astfel, în orînduirea socialistă, poporul nostru întreg are toate condițiile atît pentru propășirea sa proprie, cît și pentru cooperarea sa la menținerea și întărirea păcii în lume.

Votul nostru pentru adoptarea Constituției Republicii Socialiste România este un vot pentru dreptate socială și belșug, pentru demnitate umană și pace. De aceea se cuvine să fie unanim.

Cuvîntul deputatului Sütő András

lui este dezvoltarea forțelor de producție în toate regiunile; pe această bază se asigură afirmarea multilaterală a tuturor cetățenilor, adevărata lor egalitate.

De bunurile materiale și spirituale în Republica Socialistă România se bucură în egală măsură toți cetățenii patriei, indiferenți de naționalitate. Naționalităților conlocuitoare — maghiarilor, germanilor și altora — li se asigură drepturi și libertăți egale cu poporul român, cucerite în lupte comune și consfințite de Constituție, ca de pildă dreptul deplin la folosirea liberă a limbii materne, precum și la cărți, ziare, reviste, teatre, învățămînt de toate gradele în limba proprie. Aceasta ogîndește una din cele mai mărețe opere ale partidului nostru: rezolvarea marxist-leninistă a problemei naționale, operă care este răspunsul comunistilor la adresa trecutului întunecat, fiind în același timp și o garanție a viitorului luminos.

Cetățenii regiunii Mures-Autonomă Maghiară dau o înaltă apreciere acestei politici juste care a fost și este înfăptuită cu consecvență. „Îată — spuneau oamenii dintr-o comună citind Constituția — pomul roditor nu rodeste mere dulci pentru unii și mere pădușite pentru alții. El rodeste fructe dulci pentru toți cei care îl apără și îl îngrijesc cu toată dragostea inimii lor!“ Tocmai pentru aceasta, ei — după veacuri de atîtea căutări amare — nu și mai pot închipui viața decît sub cerul senin al patriei dragi, Republica Socialistă Ro-

mânia. În acest univers al drepturilor egale față de care simt obligația îndatoririlor egale, îndatorirea sfîntă de a munci și a lupta și mai departe pentru înflorirea patriei comune, pentru traducerea în viață a politicii partidului nostru.

Ascultîndu-i, mi-am adus aminte de rădăcinile istorice ale frăției de veacuri a poporului român și a naționalităților conlocuitoare, pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a înfăptuit atît de pregnant de la tribuna înaltă a Congresului al IX-lea spunînd: „În decursul a sute de ani, români, maghiari, germani și oameni ai muncii de alte naționalități, au luptat și muncit împreună, au îndurat multe greutăți, au dus lupte dure împotriva claselor asupritoare. Convingîndu-i și luptînd laolaltă, ei s-au înfrînt pe veci și alcătușit astăzi împreună marea familie a României Socialiste“.

Frăția adîncă a poporului român și a naționalităților conlocuitoare în ultimele decenii a devenit și mai trăinică în lupta dusă în comun sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru eliberarea națională și socială a patriei, pentru construirea victorioasă a socialismului. Ea a devenit o unitate moral-politică de nezdărnăcit și ce atare o forță activă a societății noastre socialiste.

În calitate de scriitor mă străduiesc să slujesc ideea nobilă a frăției și unității tuturor cetățenilor patriei noastre.

(Continuare în pag. a 7-a)

Discuții asupra proiectului de Constituție a Republicii Socialiste România

(Urmare din pag. a 6-a)

Sarcina noastră, a scriitorilor României contemporane, este cu mult ușurată pentru că sintem îndrumați de partid, că năzuințele noastre izvorăsc din ideile marelui mareșal al partidului. La Congresul al IX-lea al partidului, literaturii și artiștii noștri noi li s-a dat o înaltă apreciere fiind considerată și de această dată ca o contribuție de seamă la dezvoltarea culturii, la formarea conștiinței socialiste a omului nou, la educarea lui în spiritul patriotismului și al internaționalismului socialist. Pentru noi, această apreciere este

un imbold de a ne înzeli eforturile pentru a da poporului opere durabile, scrise la un înalt nivel artistic, opere care să arate că scriitorii noștri trăiesc ceea ce trăiește poporul: anii victorioși al socialismului. Sub semnul acestui ideal își concentrează eforturile toți scriitorii patriei, indiferent de naționalitate. Scriitorii maghiari, germani și cei de altă naționalitate, în strînsă unitate cu scriitorii români, bucurîndu-se de aceeași posibilități de publicare, de a-și manifesta talentul, aduc o contribuție de seamă la înflorirea culturii noastre socialiste. Slujim cu toții patria comună

care are pentru noi toți o singură măsură: calitatea creației noastre.

În condițiile create de partid, ne bucurăm de o sporire imensă a numărului cititorilor noștri. Această întărire altele și pentru faptul că creațiile scriitorilor români, maghiari, germani și alții, în original și în traducere, sînt larg cunoscute de toți cetățenii din patria noastră. A trecut o jumătate de veac de cînd genul lui Eminescu și-a găsit expresia în limba maghiară, și o sută de ani de la prima traducere a poeziei lui Petofi Sandor, în limba română. Dar a trecut mult timp

pină ce această activitate de cunoaștere reciprocă a devenit un proces atât de bogat în sfera creației literare. Vitrinele noastre de cărți sînt martore. Ele arată că florile creației noastre strălucesc multicolor, dar se va cere la asigură viața este unică — realitatea țării noastre.

Cînd m-au desemnat ca deputat al lor, alegătorii mei mi-au spus: „În Marea Adunare Națională, cuvîntul tău să fie cuvîntul nostru”.

Votînd din toată inima pentru Constituția Republicii Socialiste România sint sigur că îndeplinesc acest mandat al lor.

Cuvîntul deputatului Ion Ioniță

Atmosfera de entuziasm, de adevărată sărbătoare în care Marea Adunare Națională debata Constituția Republicii Socialiste România, reflectă înflăcărarea cu care întregul popor a primit și dezbătut proiectul legii fundamentale a țării, menită să consacre marile biruinți pe care le-am obținut sub conducerea încercată a Partidului Comunist Român.

Cu viu interes, cu legitimă mîndrie patriotică a fost studiat fiecare capitol, fiecare articol și de către militarii armatei noastre. Militarii armatei noastre populare au ascultat în fața micului ecran și la aparatele de radio, pe calea undelor, raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu, care a făcut o caracterizare amplă și profund științifică a proiectului de Constituție, scotînd în evidență cu claritate marea sa importanță în viața patriei și poporului nostru.

Vă rog să-mi permiteți ca de la tribuna statului suprem al țării să exprim deplina adevărată și aprobare a întregului personal al Forțelor Armate față de proiectul de Constituție, intruchipare fidelă a celor mai înalte năzuințe ale poporului român.

Sintetizînd profunde schimbări social-economice ce au avut loc în țara noastră, reflectînd cîmblume pe care am ajuns și de pe care scrutăm viitorul, conștient cu atîtă claritate de documentele istorice adoptate de Congresul al IX-lea al Partidului, proiectul de Constituție pe care-l dezbătem consfințește un bilanț însoțit de

Prevederile noului Constituții oglindesc chipul României în plină înaltare pe drumul progresului, al bunăstării și civilizației, viața nouă a poporului român, devenit cu adevărat liber în țara sa, stăpîn deplin al tuturor bogățiilor, al roadelor muncii lui, al propriului său destin.

Încercî un puternic sentiment de admirație și deplină satisfacție pentru tot ceea ce a realizat harnicul și talentatul nostru popor în cei 21 de ani ce s-au scurs de la eliberarea țării de sub jugul fascist. În împrejurările favorabile create de succesele militare ale coaliției antihitleriste și, în primul rînd, de strălucite victorii ale Armatei Sovietice, Partidul Comunist Român a organizat și condus la victorie insursecția armată din

august 1944, care a marcat începutul revoluției populare ce avea să ducă la schimbări radicale în viața întregii țări. Armata română s-a alăturat cu înalta ei masă populară, iar după victoria însușită a întors armata împotriva dușmanului cotoptor luptînd în totalitatea ei, umăr la umăr cu Armata Sovietică, pentru eliberarea întregului teritoriu al patriei și, mai departe, pe pămîntul Ungariei și Cehoslovaciei pînă la zdrobirea Germaniei fasciste.

Anii care au urmat au fost ani de luptă și muncă asiduă pentru zidirea din temelii a unei Români noi, a României socialiste. „Republica Socialistă România — se spune în articolul 40 din proiectul — este stat al oamenilor muncii de la orase și sate, suveran, independent și vigilent”. Această prevedere înscrie cu litere de aur cea mai mare atitudine a poporului nostru, îndeplinirea idealului pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai eroice noastre clase muncitoare, al poporului român — victoria deplină și definitivă a socialismului în România, lichidarea pentru totdeauna a exploatații și asupririi omului de către om.

Tot ce am construit și construim, marile cuceriri revoluționare ale oamenilor muncii, pămîntul sfînt al patriei, independența și suveranitatea națională sînt apărute cu fermitate și vigilență de forțele noastre armate.

Proiectul noului Constituții, pe care-l dezbătem astăzi spre a-l aproba, consemnează că: „Apărarea patriei este datoria sfîntă a fiecărui cetățean al Republicii Socialiste România”. Da, o datorie sfîntă! Așa o consideră fiecare fiu al României, așa o consideră militarii de toate gradele și de toate armele.

În această prevedere își găsesc expresie chemarea și porunca patriei către fiii săi. În același timp, ea exprimă adîncul patriotism care animă întregul popor, constructor și apărător al vieții sale noi. Totdeauna poporul nostru iubitor de libertate și progres social și-a apărut cu dirzenie pămîntul natal. Evocînd dragostea de glie și eroismul înaintașilor noștri, Vlahuța spune: „Cu cît sînge ne-am plătit noi pămîntul acesta scump tuturor românilor, scump pentru frumusețile și bogățiile lui, scump pentru

faptele mărețe și înaltătoare care s-au petrecut pe el!”.

Dar niciodată în trecut noi nu am avut atîtea comori și realizări de apărut ca astăzi. Îndărîndu-se de onoare de apărare a patriei a primit în anii socialismului victorios o semnificație nouă, deoarece tot ce s-a făurit și se făurește pe meleagurile țării aparține în întregime poporului.

Articolul 40 din proiectul de Constituție subliniază că: „Serviciul militar în rîndurile Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România este obligatoriu și constituie o îndatorire de onoare a cetățenilor Republicii Socialiste România”.

Este o realitate vie faptul că entuziasmul nostru tineret consideră drept o sarcină de mare cinste și onoare să-și slujească patria în rîndurile armatei — adevărată școală de educare patriotică de cultivare a curajului, de cultivare a bărbăției.

Cîtă deosebire între armata din trecut — instrument de apărare a privilegiilor claselor exploatare, exclusă din viața politică a țării și considerată „marea mută”, — și armata de azi, în care toți militarii, de la soldat la general uniți prin aceeași scopuri și năzuinți, se bucură de toate drepturile și libertățile pe care Constituția le prevede și le garantează tuturor cetățenilor patriei!

Avînd de apărut uzinele și fabricile, cîmpurile mănăstire și minierile, toate bogățiile și frumusețile țării, libertatea și independența patriei, militarii armatei noastre nu și-au preocupat eforturile pentru a stăpîni temeinic armamentul și tehnica modernă din dotare, pentru a-și desăvîrși măiestria militară.

Putem afirma cu toată convingerea că avem astăzi o armată puternică, bine înzestrată și temeinic pregătită, capabilă să-și îndeplinească cu cinste și abnegație nobila misiune ce i s-a încredințat de popor, partid și guvern.

Militarii forțelor noastre armate, împreună cu întregul popor, susțin cu entuziasm clarvăzătoare politică externă de pace și înțelegere între popoare promovată cu consecvență de partid și guvernul nostru. Exprimînd năzuințele fierbinți ale tuturor oamenilor muncii din România socialistă, această politică are ca temelie trairnică, permanentă, principii

piile suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neameteștii în treburi interne, avantajului reciproc. Avem ferma convingere că respectarea cu strictețe a acestor principii constituie o condiție esențială în vederea dezvoltării colaborării între state, întăririi încrederii între ele, asigurării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta.

Militînd pentru apărarea păcii, pentru micșorarea încordărilor internaționale, poporul nostru urmărește cu vigilență uneltirile agresive ale imperialiștilor, condamnă cu toată hotărîrea agresiunea S.U.A. în Vietnam și se solidarizează cu lupta dreaptă a poporului vietnamez.

Acordînd toată atenția întăririi continue a capacității de apărare a patriei, partidul și guvernul vor manifesta în viitor — așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român — „cea mai mare grijă pentru înzestrarea și pregătirea forțelor noastre armate, încît ele, alături de forțele armate ale celorlalte state participante la Tratatul de la Varșovia, ale tuturor țărilor socialiste, să-și poată îndeplini oricînd misiunea sacră de apărare a cuceririlor revoluționare ale poporului, a independenței patriei, a cauzei socialismului și păcii”.

Răspunzînd acestei griji manifestate de popor, partid și guvern, dragostei cu care sint înconjurat, militarii de toate gradele își dăruiesc cu elan și abnegație întreaga lor energie și putere de muncă întăririi continue a capacității de luptă a unităților și marilor unități. Pătrunși de un fierbent patriotism, de o înaltă conștiință politică, ei sint hotărîți să îndeplinească neabătut sarcinile de mare răspundere care stau în fața armatei în lumina documentelor Congresului partidului nostru.

Permiteți-mi, tovarăși deputați, să vă asigur pe dumneavoastră, și prin dumneavoastră întregul popor, că armata noastră populară — devotată fără margini patriei, guvernului și partidului — este gata în orice clipă să apere tot ce a făurit și făurește poporul, toate cuceririle sale revoluționare, consfințite în marea lege a țării — Constituția Republicii Socialiste România.

prinșă înțelegerea misiunii nobile și de mare răspundere ce ni s-a încredințat și totodată ferma noastră hotărîre de a îndeplini la nivelul cerințelor noi etape de dezvoltare pe care o parcurge țara noastră.

Lucrătorii din învățămînt sint conștienți că le revine sarcina să muncască cu și mai multă pasiune, dragoste și perseverență, pentru creșterea unei generații de naștere, înarmată cu tot ceea ce apare nou în știință, cultură și tehnică modernă, în stare să conducă competent procesele de producție, să muncă eficient în toate domeniile de activitate. Ne dăm bine seama că de noi depinde în mare măsură formarea conștiinței socialiste a tinerei generații, educarea sa comunistă, pregătirea unor cetățeni în stare să participe activ la viața clocoțitoare, la munca creatoare a poporului nostru liber și stăpîn pe soarta sa.

Ne pregătîm pentru anul școlar însuflețit de istoricele hotărîri ale celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, de lucrările deosebite de importante ale actualii sesiuni a Marii Adunări Naționale, care va adopta noua lege fundamentală a Republicii Socialiste România.

În numele alegătorilor din circumscripția mea electorală îmi dau adevătația totală la propunerea ca țara noastră să se numească de azi înainte Republica Socialistă România.

Votînd cu încredere și convingere noua Constituție a țării.

Cuvîntul deputatului Ștefan Birlea

În zilele solemne trăite recent cu prilejul celui de-al IX-lea Congres al partidului, generația tină, laolaltă cu întregul popor, a urmărit cu mare însuflețire și bucurie desfășurarea acestui mare eveniment și s-a angajat să lupte cu abnegație și devotație pentru înfrățirea hoților țării sale, aprobate și în susținute într-o impresionantă unanimitate de către oamenii muncii de pe întreg cuprînsul patriei.

Raportul prezentat Marii Adunări Naționale de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, minunat exemplu de analiză și argumentare științifică a realităților și principiilor pe care se întemeiază noua lege fundamentală a țării, ne întărește convingerea că, în acest moment cu adînc semnificație pentru prezentul și viitorul patriei, poporul nostru înscrie o nouă pagină în istoria României Socialiste, pe frontispiciul căreia a fost gravat cu litere de aur și pentru totdeauna Congresul al IX-lea al P.C.R.

Consfințind profunde transformări înnoitoare petrecute în viața politică, economică și socială a României, largile drepturi și libertăți democratice de care se bucură toți oamenii muncii, prevederile noului Constituții inspiră o mare satisfacție, încredere și optimism, asigură certitudinea unui viitor luminos pentru fiecare cetățean al patriei, de orice vîrstă sau profesie, de orice naționalitate. Milioanele de tineri și tinere ai țării trăiesc un înalt sentiment de mîndrie patriotică, pentru că sint fiii poporului român, care, străbătînd de-a lungul secolelor vremurile de resărită a luptat cu bărbăție și eroism pentru demnitate, eliberare națională și socială, cucerind în vremurile noastre, sub conducerea partidului comunist, victorii care împlinesc idealurile și aspirațiile sale de veacuri. Aceste victorii, în care se întruchipează și munca entuziasată a tineretului, constituie fundamentul trairnic al continuei înfloriri și prosperității a scumpii noastre patrii, îi conferă denumirea de Republică Socialistă, îi garantează suveranitatea și independența și asigură în fapt poporului român dreptul sfînt de a fi liber și stăpîn pe soarta sa.

Chezășia tuturor succesorilor obținute, cărora legea suprema le garantează, este înaltă și durabilă. În zilele noastre, în condițiile concrete, sarcini atît de complexe nu au putut fi îndeplinite nici în trecutul apropiat fără dezvoltarea în țară a unei cercetări științifice, aceasta a fost instituționalizată încă din anul 1948. Este un mare merit al regimului de democrație populară de a fi creat o întreagă rețea de unități speciale de cercetare științifică ale Academiei, ale departamentelor și altor unități centrale de stat. Aceasta a permis o dezvoltare deosebită a muncii de cercetare, care a condus la rezultate fundamentale pentru știință. Și în munca de intensificare a creației științifice, împlinirea sarcinilor statornice prin proiect poate purcede deci — realist — de la realizări concrete. Dar necesitatea ca rezultatele muncii proprii să sprijine o pondere tot mai mare nevoile mereu crescînde ale economiei naționale impune ca cercetarea să fie pe cît se poate aplicativă și cînd este fundamentală. Îmbinarea armonioasă a cercetării fundamentale cu cea aplicativă în vederea soluționării problemelor practice puse de dezvoltarea construcției socialiste în țara noastră reprezintă o sarcină majoră, care a fost pusă cu putere de conducerea de partid și de stat.

Ca inginer, nu pot să nu relev faptul că pentru sporirea contribuției științei la întărirea forței economice a patriei, la dezvoltarea întregii societăți, partidul și statul cer ca în mersul înainte pe frontul întreg al cercetării, să se pună un accent mai mare pe științele tehnice și tehnice.

Sint convins că în aceste condiții — cu deosebire în învățămîntul superior — se pot înfrînti, în principal prin munca personalului de predare, atît înnoirile pedagogice, cît și generalizările largi și încadrarea continuă în actualitate a materiilor predate, care sint cerute de actualele noastre probleme tehnice și științifice.

Prevederile din proiectul de Constituție, care arată limpede scopul în care statul asigură condițiile pentru dezvoltarea științei și ocrotirea sănătății, evidențiază rolul de seamă al oricărei cercetări științifice în rezolvarea unor probleme majore ale economiei naționale și ale sănătății publice, în îmbogățirea tezaurului științei universale.

Cum în condițiile concrete, deosebită care se a-

mă a țării le fixează noul cadru constituțional, o constituie faptul că poporul are în fruntea sa, ca forță conducătoare, Partidul Comunist Român, de numele căruia sint legate cele mai de seamă momente din istoria luptei clasei muncitoare din ultimele cinci decenii, totalitatea victoriilor noastre socialiste de astăzi și perspectivele viitoare ale patriei. De aceea, consacrarea în proiectul de Constituție a rolului de forță politică conducătoare a partidului în întreaga noastră societate reflectă voința unanimă a poporului și s-a bucurat de aprobarea entuziasată a întregului tineret.

Noi, tinerii de azi, sintem o generație a idealurilor împlinite, înconjurată cu grijă și dragoste de către partid și întregul popor, o generație care trăim și ne dezvoltăm în minunatele zile ale socialismului victorios, avînd în față perspectivele viitorului de aur al patriei — comunismul. Iată de ce sintem profund impresionat și ne manifestăm recunoștința vie pentru modul în care noua Constituție exprimă preocuparea de a ni se asigura drepturi și largi posibilități de dezvoltare multilaterală a aptitudinilor fizice și intelectuale.

Impresionant este însă nu numai conținutul prevederilor înscrise, ci mai ales modul în care toate drepturile și libertățile sint garantate în fapt, statul avînd ca una din cele mai importante sarcini, crearea condițiilor necesare pentru exercitarea lor deplină. Cîtînd, de pildă, articolul referitor la dreptul la muncă, fiecare tinăr este conștient că gigantul Industriei socialiste, marile șantiere, ogoarele înfrățite, instituțiile științifice și culturale îi oferă cu generozitate condiții de formare și desăvîrșire în orice profesune, pe măsura dorinței și capacității sale.

Dreptul la învățătură, pe care Constituția îl înscrie, de asemenea, la loc de cinste, se bazează pe realități ce situează patria noastră, în acest domeniu, printre cele mai înaltate țări din lume. Elevii și studenții știu că el înseamnă în primul rînd gratuitatea totală a frecventării învățămîntului de toate gradele, a manualelor pentru clasele I—XII, înseamnă școli și amfiteatre luminoase, laboratoare înzestrate cu cele mai moderne

utilaje, burse, complexe sociale construite după legile confortului și frumosului, cluburi și case de cultură, baze sportive, tabere de odihnă în cele mai pitorești regiuni ale țării.

Măsurile preconizate de cel de-al IX-lea Congres al partidului, pentru lărgirea bazei materiale și perfecționarea continuă a învățămîntului, reprezintă garanția efectivă a dezvoltării multilaterale a aptitudinilor tineretului, asigurarea unui nivel tot mai înalt de cultură viitorilor constructori ai socialismului și comunismului.

Generația noastră, crescută și formată în anii socialismului, n-a trăit privațiunile vechilor orînduiri, dar cunoaște de la părinți, din cele citite și studiate, cum se trăia în anii șomajului, al taxelor impovărătoare, al cruntelor inegalități sociale. Dacă ar fi să ne referim numai la studențime și la așa-zisul drept la învățătură proclamat în mod magic de constituțiile burgheze sint elocvente cîteva relatări din presa vremii. Într-un articol publicat în anul 1924, un reporter al ziarului „Dimineața” scria: „Am văzut studenții așteptînd ore la rînd și apoi mîncînd în picioră, tînd farfurii cu fierășuri (numai astfel poate fi denumită mîncarea) într-o mînă, furculița în cealaltă și piinea în buzunar”. Zece ani mai tîrziu, în 1934, un manifest al studenților de la filozofie și litere menționa, printre altele, existența a numai 70 de burse la 3000 de studenți. Ce final tragic pentru asemenea studenție este chemarea adresată în acei ani absolvenților de către colegii lor pentru întîlnirea în cadrul unui „Congres al intelectualilor șomeri”!

Iată de ce, prețuind la adevărată lor valoare minunatele realități pe care le trăiește, drepturile și libertățile democratice de care se bucură, calda soliditudine cu care este înconjurat, tineretul nostru exprimă în fața forului suprem al țării recunoștința sa fierbinte față de partid și popor, o dată cu hotărîrea de a fi demn de epoca noastră, la care au visat mințile cele mai luminoase, constîntele cele mai înalte și pentru a cărei înfrățire au luptat fără preget generații întregi.

Conștient de faptul că alături de drepturile și libertățile

țile pe care le prevede, Constituția țării conferă pentru toți oamenii muncii și mari răspunderi sociale, tinăra generație va milita neobosit pentru a-și îndeplini în mod exemplar îndatoririle ce îi revin; apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, dezvoltarea orînduirii socialiste, munca înflăcărată pentru prosperitatea patriei, pentru progresul ei economic, cultural și științific, constituie cel mai înalt ideal de viață al fiecărui tinăr din Republica Socialistă România. Înflăcărata de politica clarvăzătoare a Partidului Comunist Român, care reprezintă garanția sigură a înălțării țării noastre pe cele mai înalte culmi ale progresului și civilizației, întregul tineret este animat de hotărîrea de a munci și învăța cu sîrguință pentru a fi întotdeauna gata să-și îndeplinească cu cinste orice sarcină încredințată de partid.

Organizația noastră revoluționară, Uniunea Tineretului Comunist, în rîndurile căreia activează muncitori, țărani, elevi, studenți, intelectuali, tinerii români și aparținînd naționalităților conlocuitoare, uniți de teluri și idealuri comune, va milita cu consecvență pentru a forma și dezvolta la fiecare utecit dorința arzătoare de a-și pune întreaga sa pricepere, capacitate și energie clocoțitoare în slujba intereselor poporului, a cauzei socialismului și păcii în lume. Uniunea Tineretului Comunist și Uniunea Asociațiilor Studenților din România vor desfășura o susținută activitate educativă pentru a contribui la creșterea unor cetățeni care să-și înțeleagă îndatoririle sociale și obștești, să cunoască și să respecte prevederile noului Constituții, legile statului, regulile de conviețuire socialiste.

Am bucuria să-mi alătur votul tuturor celor care vor conferi astăzi noului Constituții puterea de lege a legilor, cu convingerea fermă că el exprimă voința și simțămîntele întregului nostru tineret. Votul Marii Adunări Naționale va consfinți, sub privirile entuziasate ale poporului, concordanta deplină între minunata realitate pe care o trăim și denumirea patriei noastre — Republica Socialistă România — marcînd o nouă etapă spre viitorul său luminos — comunismul.

Cuvîntul deputatului Remus Rădulet

cordă învățămîntului și științei, artei și literaturii, corespunde unor cerințe organice ale socialismului și arată implicit înaltul rol rezervat în noua orînduire celor ce cultivă, creează și profesază știința sau aplică gândirea științifică în rezolvarea problemelor concrete ale producției materiale. Dar revoluția tehnico-științifică contemporană a făcut ca metodele de investigație și rezultatele cercetării să se îmbogățească, iar procesele tehnologice să se înnoiască atît de repede, încît oamenii muncii au nevoie de o informație școlară pe bază mai cuprinzătoare și de o primenire tot mai amplă și deasă a ei: „Nivelul actual al societății noastre impune ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a cunoștințelor de cultură generală, științifică și tehnică, ale tuturor cetățenilor patriei” — scria tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat istoricului Congres al Partidului Comunist Român.

Proiectul legii noastre fundamentale purcede realist în problemele de învățămînt pe care le ridică aceste necesități actuale și viitoare — și anume de la realizările învățămîntului sub regimul de democrație populară: sub acest regim s-a generalizat școala de 8 ani, s-a dezvoltat învățămîntul mediu și cel profesional în pas cu cerințele, s-au profilat și structurat pe specialități planurile de învățămînt superioare după nevoile noastre, din locul suveran al pregătirii generale, științifice și tehnice.

Sint convins că în aceste condiții — cu deosebire în învățămîntul superior — se pot înfrînti, în principal prin munca personalului de predare, atît înnoirile pedagogice, cît și generalizările largi și încadrarea continuă în actualitate a materiilor predate, care sint cerute de actualele noastre probleme tehnice și științifice.

Prevederile din proiectul de Constituție, care arată limpede scopul în care statul asigură condițiile pentru dezvoltarea științei și ocrotirea sănătății, evidențiază rolul de seamă al oricărei cercetări științifice în rezolvarea unor probleme majore ale economiei naționale și ale sănătății publice, în îmbogățirea tezaurului științei universale.

Cum în condițiile concrete,

specifice țării noastre, sarcini atît de complexe nu au putut fi îndeplinite nici în trecutul apropiat fără dezvoltarea în țară a unei cercetări științifice, aceasta a fost instituționalizată încă din anul 1948. Este un mare merit al regimului de democrație populară de a fi creat o întreagă rețea de unități speciale de cercetare științifică ale Academiei, ale departamentelor și altor unități centrale de stat. Aceasta a permis o dezvoltare deosebită a muncii de cercetare, care a condus la rezultate fundamentale pentru știință. Și în munca de intensificare a creației științifice, împlinirea sarcinilor statornice prin proiect poate purcede deci — realist — de la realizări concrete. Dar necesitatea ca rezultatele muncii proprii să sprijine o pondere tot mai mare nevoile mereu crescînde ale economiei naționale impune ca cercetarea să fie pe cît se poate aplicativă și cînd este fundamentală. Îmbinarea armonioasă a cercetării fundamentale cu cea aplicativă în vederea soluționării problemelor practice puse de dezvoltarea construcției socialiste în țara noastră reprezintă o sarcină majoră, care a fost pusă cu putere de conducerea de partid și de stat.

Ca inginer, nu pot să nu relev faptul că pentru sporirea contribuției științei la întărirea forței economice a patriei, la dezvoltarea întregii societăți, partidul și statul cer ca în mersul înainte pe frontul întreg al cercetării, să se pună un accent mai mare pe științele tehnice și tehnice.

Sint convins că în aceste condiții — cu deosebire în învățămîntul superior — se pot înfrînti, în principal prin munca personalului de predare, atît înnoirile pedagogice, cît și generalizările largi și încadrarea continuă în actualitate a materiilor predate, care sint cerute de actualele noastre probleme tehnice și științifice.

Prevederile din proiectul de Constituție, care arată limpede scopul în care statul asigură condițiile pentru dezvoltarea științei și ocrotirea sănătății, evidențiază rolul de seamă al oricărei cercetări științifice în rezolvarea unor probleme majore ale economiei naționale și ale sănătății publice, în îmbogățirea tezaurului științei universale.

al IX-lea al Partidului Comunist Român, care prevăd înființarea, în acest scop, a Consiliului Național al Cercetării Științifice. Sint sigur că acest consiliu va fi de cel mai mare folos pentru dezvoltarea și sporirea în continuare a muncii de cercetare științifică și a valorificării în producție a cuceririlor științifice alit proprii, cît și asimilate de la alții, prin sprijinirea concentrării cadrelor și mijloacelor materiale spre obiectivele de cea mai mare eficiență pe plan științific, pe plan economic.

Cei mai vîrstnici ne luăm angajamentul să contribuim la dezvoltarea și ridicarea nivelului cercetării, muncind nu numai direct în creația științifică, cînd ridicînd și cadre noi, conștienți că știința este un bun care moare dacă nu e transmis tinerilor capabili să-l dezvolte și să-l fructifice. Iar pentru ridicarea tineretului ne vom strădui să creăm în cît mai multe ramuri școli științifice, știind că acestea sint adevărate pepiniere pentru cadrele noi și că numai astfel vom continua tradițiile progresiste ale înaintașilor noștri și vom învîdînci să fim adevărați oameni de știință, într-o Românie socialistă.

Dar formarea specialistului nu poate fi despărțită de educarea lui patriotică și cetățenească. Pentru sporirea aportului nostru la înflorirea patriei socialiste, ne angajăm să cultivăm patriotismul tinerei generații, să-i înălțăm conștiința socialistă, nu numai prezentîndu-i, fiecare dintre noi, fațeta de specialitate a realizărilor harnicului nostru popor, ci și prin exemplul personal.

Dezbaterile de masă au arătat că inima întregului popor bate cu încredere, cu înflăcărare și optimism, pentru viața nouă, luminoasă, pe care ne-o deschide proiectul noului legiului fundamental.

Alături de toți ceilalți tovarăși deputați, îmi dau adevătația deplină și voi vota deci pentru noua Constituție a Republicii Socialiste România, încredințat că astfel am luat parte la cucerirea unei noi trepte — de importanță istorică — pe drumul progresului social al poporului nostru.

Cuvîntul deputatei Elena Săftoiu

Am ascultat cu emoție și deosebit interes raportul prezentat la sesiunea noastră de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Împreună cu întregul nostru popor, cetățenii din circumscripția mea electorală au primit cu adîncă satisfacție, într-o atmosferă de entuziasm general și au dezbătut cu toată seriozitatea proiectul de Constituție a Republicii Socialiste România.

Cîtînd și recitînd acest document simți, trăiești cu fiecare rînd realitatea noastră socialistă, conștiința cu inima plină de bucurie că marile drepturi și libertăți dobîndite de poporul nostru, sub conducerea partidului, capătă o nouă și strălucită confirmare.

Fiecare articol al noului Constituții exprimă clar, precis, esența statului nostru socialist, reflectă grija continuă a acestuia pentru masele de oameni ai muncii, pentru drepturile și înălțarea lor, pentru libertatea și demnitatea lor, pentru afirmarea și dezvoltarea multilaterală a personalității umane.

Ca învățător într-un sat al Olteniei, as vrea să subliniez în mod deosebit marea însemnătate și valoare a prevederilor articolelor 21 care se referă la dreptul la învățătură. Ca și celelalte articole, și acesta consfințește o realitate, o cucerire de mare pret a poporului, oglindind totodată adevărata transformare pe care revoluția socialistă a înfrupt-o pe tărîmul învățămîntului.

Nu mai este o noutate pentru nimeni că la noi a fost lichidată, cu mulți ani în urmă, neștiința de carte. Rămășiță tristă a regimurilor din trecut, și că învățămîntul elementar

de opt ani a devenit general și obligatoriu. Este suficient să arăt că în regiunea noastră — regiunea Oltenia — în care cu 20 de ani în urmă neștiutorii de carte sînt numărău cu sutele de mii, sint azi 45 de școli medii în care învăță 24.000 de elevi, față de numai 1.653 cîți erau în 1938. Nu mai vorbesc despre gratuitatea manualelor școlare, construcția a mii și mii de săli de clasă, numărul crescînd de cadre didactice, îmbunătățirea continuă a condițiilor lor de muncă și de viață, despre conținutul științific al învățămîntului și despre multe altele, înfrupturi care marchează progresul uriaș al școlii din România de azi.

În numeroase țări din lume, în care marea dăinuie exploatarea omului de către om, dreptul la învățătură, chiar dacă este înscris în Constituție, a rămas pentru foarte mulți tineri o ficțiune, un drept formal sau serios ciuntit, datorită faptului că statele respective nu asigură pentru toți tocmai ceea ce este esențial — baza materială.

Nu se poate construi nici un edificiu — la propriu și la figurat — fără o temelie trairnică. Așa stau lucrurile și cu școala. Or, tocmai existența acestei baze, care a fost făurită în țara noastră de-a lungul anilor puterii populare și se află în continuă dezvoltare, conferă viabilitate tuturor prevederilor constituționale despre învățămînt, despre dezvoltarea aptitudinilor fizice și intelectuale ale

